

THE FAITH magazine

Revistă de
cultură și
spiritualitate
editată de
Mitropolia
Ortodoxă
Română
a celor două
Americi

April - June 2025 | Volume 74 | No 2

AN OMAGIAL

†Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

**Centenarul Mitropoliei Basarabiei,
încununare a ortodoxiei românești
din stânga Prutului**

ARHIDIACON ADRIAN SORIN MIHALACHE

**Teologie și știință în zorii
modernității dumnezeiești**

**Autocephaly and the
Elevation of the
Romanian Orthodox
Church to the Rank of
Patriarchate: The Path
to Strengthening**

contents

Sfințirea Sfântului și marelui Mir în
Biserica Ortodoxă Română | **3**

†DANIEL, PATRIARHUL BISERICII
ORTODOXE ROMÂNE

Centenarul Mitropoliei Basarabiei,
încununare a ortodoxiei românești din
stânga Prutului | **5**

V. REV. FR. DANIEL ENE

Autocephaly and the Elevation of
the Romanian Orthodox Church
to the Rank of Patriarchate: The
Path to Strengthening Prestige
and Authority in Orthodoxy | **8**

Venerable Father Calistrat (Bobu) of
Timișeni and Vasiova (10 May) | **12**

Venerable Martyr Gherasim,
Abbot of Tismana Monastery (26
December) | **14**

Confessor Saint Visarion, Abbot of
Lainici Monastery (10 NOVEMBER) | **16**

FR. DUMITRU STĂNILOAE

On the Holy Trinity | **18**

ARHIDIAC. DR. ADRIAN SORIN MIHALACHE

Teologie și știință în zorii
modernității | **20**

NEWS

Anniversary of the Romanian
Orthodox Diocese of Canada | **26**

REV. FR. ȘTEFAN DRĂGOI

A Century of Patriarchate: Anniversary
Event Dedicated to the Centennial of
the Elevation of the Romanian
Orthodox Church to the Rank of

Patriarchate, Held in New York | **29**

Hramul Catedralei Sf. Împărați din
Chicago | **31**

Hramul de vară al Mănăstirii
„Sfântul Dimitrie cel Nou”,
Middletown, NY | **33**

FR. ESTEBAN DÍAZ

"Paschal Light in the Andes and
the Caribbean" – Missionary Visit of
Vicar Fr. Daniel Ene to Ecuador and
Colombia | **35**

FR. DANIEL ENE

At the End of the World, in the True
Faith: The Witness of Orthodoxy
and the First Ecumenical Council of
Nicaea in the World's Southern-
most Orthodox Church – St. Silouan
Romanian Orthodox Church,
Concepción, Chile | **38**

MIHAELA GLIGA

Vizită pastorală a IPS Mitropolit Nicolae
de hramul Sfântului Mare Mucenic
Gheorghe la Biserica Ortodoxă
Română din Las Vegas | **40**

THEODOR CHIRNOAGA & ANA

MARIA FRUJINOIU

ROYA Spring Retreat 2025
East Coast | **43**

Memorial Day Weekend ROYA
Retreat - Midwest | **46**

EDITORIAL BOARD

His Eminence Metropolitan Nicolae
His Grace Bishop Ioan Casian
V. Rev. Fr. Vasile Mureșan
V. Rev. Fr. Daniel Ene

The Faith Magazine is published quarterly by the Romanian Orthodox Metropolia of the Americas. Opinions published in this magazine do not necessarily reflect the position of the Romanian Orthodox Metropolia of the Americas unless so stated.

Annual Subscription:
USA, \$10.00
CANADA, \$15.00
INTERNATIONAL, \$25.00

Postmaster send address changes
to Credința – The Faith,
5410 North Newland Avenue,
Chicago IL, 60656-2026, USA

Sfințirea Sfântului și marelui Mir în Biserica Ortodoxă Română

SURSA: BASILICA.RO

Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a sfințit joi, 17 aprilie 2025, pentru a 23-a oară, Sfântul și Marele Mir. Evenimentul este parte din seria de manifestări dedicate aniversării Centenarului Patriarhiei Române. Sfințirea Marelui Mir este permisă doar Bisericilor autocefale, statut obținut de Biserica Ortodoxă Română în urmă cu 140 de ani.

În cadrul Liturghiei Sfântului Vasile cel Mare din Joia Mare se sfințește și un al doilea Agneț, din care se vor împărtăși pe tot parcursul anului copii nou-botezați, persoanele bolnave sau alte cazuri speciale.

În predica rostită după citirea textului evanghelic al zilei, Patriarhul Daniel a eviden-

țiat legătura dintre Euharistie și Marele Mir: ambele simbolizează iubirea jertfelnică, smerită și milostivă a lui Hristos:

„Sfânta Euharistie este taina iubirii jertfelnice a lui Hristos, a morții Sale pe cruce și a învierii Sale din morți a treia zi, pentru a birui păcatul neascultării omului față de Dumnezeu prin smerită ascultare și pentru a dăruia lumii viață cerească veșnică prin Învierea Sa... Sfântul și Marele Mir are început în mirul de mare preț sau nardul pe care Maria, sora lui Lazăr, l-a oferit lui Iisus vărsând pe capul și picioarele Lui acest mir ca semn de recunoștință pentru învierea fratelui ei. Însă Domnul Iisus Hristos spune că Maria a făcut acest gest de prețuire pentru îngroparea

eveniment

Domnului Iisus, ca simbol al prețurii iubirii Sale jertfelnice. De aceea Sfântul și Marele Mir se sfințește în aceeași zi cu Sfânta Euharistie, în Sfânta și Marea Joi...

Sfântul și Marele Mir se folosește mai ales pentru mirungerea celor botezați în taina morții și învierii lui Hristos (...). De asemenea, cu acest Sfânt și Mare Mir se sfințește Sfânta Masă din altarul unei biserici ortodoxe deoarece aceasta este simbolul mormântului și învierii lui Hristos, dar și locul unde se sfințește și se păstrează Sfânta Euharistie", a explicat Patriarhul.

Preparat în primele trei zile din Săptămâna Pătimirilor, la Mănăstirea „Duminica Sfinților Români” din Capitală, Marele Mir a fost pus în 12 amfore de argint pentru ceremonia din Joia Mare. Sfințirea Marelui Mir a inclus mai multe momente de rugăciune incluse în cadrul Liturghiei.

La final, Sfântul și Marele Mir a fost transferat în 44 amfore mici de argint și oferit de Patriarh reprezentanților eparhiilor din Patriarhia Română. Doar cinci dintre ierarhii eparhioți au lipsit de la eveniment și vor primi ulterior Sfântul și Marele Mir.

Sensul lucrurilor de preț din Biserică

Înainte de a oferi ierarhilor cele 44 de amfore, Patriarhul Daniel a vorbit despre sensul lucrurilor frumoase și scumpe oferite lui Dumnezeu, în Biserică. Ele au ca punct de

plecare gestul Mariei, sora lui Lazăr care a uns capul și picioarele Domnului cu mir de mare preț.

„Acest mir de mare preț reprezintă, în primul rând o credință puternică și o iubire profundă a celor care iubesc pe Hristos, reprezintă o viață curată, trăită în sfințenie. Dar, în același timp reprezintă și toate darurile pe care clerici și mireni le-au făcut de-a lungul timpului Bisericii lui Hristos, daruri izvorâte din iubire față de Hristos și de Biserica Sa”.

„Toate veșmintele frumoase, toate obiectele liturgice ca Sfântul Potir, Sfântul Disc, amforele de mare valoare, icoanele sfinte și frumoase, picturile – toate acestea reprezintă semne ale iubirii clerului și credincioșilor față de Iisus Hristos. Totodată, Biserica are grijă și de săraci, însă o biserică frumoasă produce bucurie nu numai celor darnici și celor bogați sau mai înstăriți, ci și tuturor celor care intră și se roagă în ea” a spus Preafericirea Sa.

Evenimentul s-a încheiat cu un moment de recunoștință, în Palatul Patriarhiei. Mai multe persoane care au susținut pregătirea și sfințirea Marelui Mir au primit distincții din partea Patriarhului României. Acest proiect cultural a fost realizat și cu sprijinul Ministerului Culturii.

Centenarul Mitropoliei Basarabiei, încununare a ortodoxiei românești din stânga Prutului

†DANIEL, PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

Hristos a înviat!

În *Anul Centenarului Patriarhiei Române* se împlinesc și 100 de ani de la înființarea Mitropoliei Basarabiei, care îi cuprinde pe românii ortodocși din stânga Prutului. *Legea și Statutul pentru organizarea Bisericii Ortodoxe Române*, adoptate în data de 4 mai 1925[1], au conferit recunoaștere legală organizării unei noi mitropolii cu jurisdicție asupra credincioșilor ortodocși dintre Prut și Nistru, și astfel toate provinciile românești care au hotărât în anul 1918 Unirea cu Țara Mamă au ajuns să aibă, în organizarea bisericească, demnitate mitropolitană.

Încă de la înființarea Mitropoliei Moldovei, recunoscută de către Patriarhia Ecumenică în anul 1401, și a eparhiilor sale sufragane (Rădăuți, Roman, iar mai târziu Huși), credincioșii ortodocși din stânga Prutului, care făceau parte din Moldova medievală, au fost păstoriți de către ierarhii acestor structuri bisericești românești[2]. Acești ierarhi, unii dintre ei canonizați de Biserica Ortodoxă Română (sfinții ierarhi Dosoftei, Varlaam, Iacob Putneanul) au hirotonit preoți, au sfințit biserici și mănăstiri, au scris și tradus în limba română cărți pentru folosul duhovnicesc al poporului, au catehizat și binecu-

an omagial

vântat poporul credincios, păstorind chiar și dincolo de Nistru.

După războaiele ruso-turce care au marcat secolele al XVIII-lea și al XIX-lea, prin *Pacea de la București* (1812), **teritoriul dintre Prut și Nistru a fost anexat de către Rusia țaristă**, fiind denumit de către autoritățile rusești *Basarabia*, întrucât dinastia Basarabilor din Țara Românească stăpânise o vreme sudul acestui teritoriu. În situația nou creată, pentru credincioșii ortodocși din Basarabia, ruși din Mitropolia Moldovei și din statul feudal Moldova, la **21 august 1813 a fost înființată Eparhia Chișinăului și Hotinului, în cadrul Bisericii Ortodoxe Ruse**[3].

Primul ei conducător a fost cărturarul ardelean Gavriil Bănulescu-Bodoni, care a crezut sincer că scoaterea acestui ținut românesc de sub influența otomană și fanariotă va fi un prilej de renaștere a ortodoxiei românești pe aceste plaiuri, în acest sens ocupându-se direct de tipărirea în limba română a Sfintei Scripturi și a numeroase cărți de cult. Însă, sub urmașii săi în tronul episcopal, cu toții străini de poporul român autohton, **s-a declanșat și s-a amplificat treptat procesul de rusificare a Eparhiei Chișinăului și Hotinului, care a continuat până în anul 1918.**

La data de 27 martie 1918, Sfatul Țării a hotărât unirea Basarabiei cu Țara Mamă, cu regatul României, iar **ultimul ierarh rus de la Chișinău a părăsit Basarabia în mai 1918**. În consecință, Sinodul Bisericii Ortodoxe Române de la București a numit ca „locțiitor de arhiepiscop” la Chișinău pe episcopul Nicodim Munteanu al Hușilor, viitorul Patriarh al României, apoi pe episcopul Gurie Grosu Botoșăneanul, arhieru vicar al Mitropoliei Moldovei, care la **21 februarie 1920 a fost ales arhiepiscop al Chișinăului și Hotinului**.

De numele acestui ierarh iubitor de limba și neamul românesc, Gurie Grosu, se leagă cele mai mari realizări ale Ortodoxiei românești în Basarabia în perioada interbelică: *ridicarea Arhiepiscopiei Chișinăului la rang de mitropolie (în 1925) și întronizarea sa*

ca primul mitropolit al Basarabiei (în 1928, la împlinirea a 10 ani de la unirea Basarabiei cu Țara Mamă), precum și înființarea Facultății de teologie ortodoxă din Chișinău (în 1926), una dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ teologic din România Reîntregită.

Amintim faptul că, pe lângă mitropolitul Gurie Grosu, un rol deosebit la ridicarea Bisericii din Basarabia la rangul de Mitropolie l-au avut și alte două personalități providențiale ale vremii, canonizate recent de către Biserica Ortodoxă Română, respectiv Sfântul Ierarh Dionisie Erhan, mult timp episcop vicar al Arhiepiscopiei Chișinăului, iar apoi episcop al Cetății Albe-Ismail, și Sfântul Preot Mucenic Alexandru (Baltaga) din Basarabia, care a prezidat adunările preoților basarabeni între anii 1918-1925.

După cum preciza Mitropolitul Gurie Grosu în discursul pe care l-a ținut cu prilejul investiturii sale regale ca Mitropolit al Basarabiei, eveniment care a avut loc la București în data de 26 aprilie 1928, *„Basarabia, prin ridicarea Chiriarhului ca mitropolit se încununează, se înfrumusețează cu o podoabă binemeritată. Cu această podoabă se împodobește sufletul moldovenesc al provinciei, care în vreme de asupraire rusească se manifesta numai prin Biserică; fiind susținut, nu s-a stins, ci a mocrnit ca un cărbune aprins sub cenușă. Acest cărbune, când a bătut vântul libertății, s-a prefăcut în flacără, care a luminat și a condus la unirea Basarabiei cu Țara Mamă și cu întreg neamul. Prin Mitropolitul Basarabiei se cinstește, se înalță, se mărește unirea”*[4].

La rândul său, în numele Majestății Sale Regele Mihai, Alteța Sa Regală Principele Regent Nicolae a afirmat cu același prilej: „Vechea și strălucita Mitropolie a Moldovei și Sucevei sub a cărei cârmuire duhovnicească au fost veacuri de-a rândul românii de pe ambele plaiuri ale Carpaților moldovenești până la Nistru, Dunăre și Mare... poate fi mândră că lângă fiica sa, Mitropolia

Bucovinei, ia loc acum a doua fiică, Mitropolia Basarabiei, alcătuind astfel sfânta și înălțătoarea horă a întregii noastre Biserici ortodoxe naționale dintre Tisa, Nistru, Dunăre și Mare"[5].

De asemenea, ministrul cultelor și artelor de la acea vreme, Alexandru Lapedatu, a subliniat faptul că, „alături de providența divină... la unirea Basarabiei cu patria mamă, a lucrat dragostea și patriotismul celor de aici și a celor de dincolo de Prut”, exclamând: „Nu uitați că Mitropolia Basarabiei e ruptă din vechea Mitropolie a Moldovei!”[6]

Temeliile Mitropoliei Basarabiei, așezate adânc în urmă cu un veac în conștiința și inima poporului român din stânga Prutului, au creat premisele intensificării misiunii Bisericii în pământul binecuvântat și roditor al Republicii Moldova, în special după obținerea libertății și a independenței de stat în anul 1991 și după reactivarea Mitropoliei Basarabiei în anul 1992.

În prezent, după 100 de ani de la ridicarea Bisericii Ortodoxe din Basarabia la rangul de Mitropolie, sub păstoria neobosită și jertfelnică a Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Petru, cel de-al treilea mitropolit al Basarabiei, sprijinit din anul 2018 de către Preasfințitul Părinte Antonie, Episcopul de Bălți, și Preasfințitul Părinte Veniamin, Episcopul Basarabiei de Sud, iar din primăvara acestui an de către Preasfințitul Părinte Nectarie de Bogdania, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Chișinăului, viața bisericească din Republica Moldova cunoaște o dezvoltare intensă în plan pastoral-misionar, cultural-educational, administrativ-edilatar și social filantropic.

Astfel, numărul unităților de cult și al personalului clerical și monahal a crescut în mod semnificativ, numeroase lăcașuri de cult și imobile bisericesti ale Mitropoliei Basarabiei au cunoscut lucrări de construire ori reparare, de realizare sau restaurare a picturii murale, de dotare și înfrumusețare, iar diverse programe cultural-educative și

social-filantropice se desfășoară în strânsă colaborare cu Misiunea Socială *Diaconia*.

De asemenea, au fost achiziționate mai multe imobile (terenuri și clădiri) pentru construirea de lăcașuri de cult sau organizarea de sedii administrative și centre social-pastorale. Majoritatea acestor proiecte sunt sprijinite financiar de Statul Român, prin Secretariatul de Stat pentru Culte, și de Patriarhia Română și eparhiile vecine celor basarabene, în baza întraajutorării frățești.

Aniversarea *Centenarului Mitropoliei Basarabiei* constituie, așadar, un prilej de mulțumire adusă lui Dumnezeu pentru darurile revărsate peste ierarhii, clericii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române din stânga Prutului, precum și o zi de recunoștință pentru toți cei care au susținut și au adus contribuția lor la înființarea Mitropoliei Basarabiei.

Totodată, această aniversare este o ocazie de evidențiere a importanței demnității și unității de neam, limbă și credință între românii aflați de o parte și de alta a Prutului, precum și un prilej de reflecție, evaluare și lansare de noi inițiative, prin care valorile spirituale și culturale ale românilor din Republica Moldova să fie promovate și dezvoltate prin dialog pașnic, cooperare și respect pentru libertatea și demnitatea umană.

Îi încredințăm pe toți credincioșii ortodocși din Republica Moldova că Biserica Ortodoxă Română, ca o mamă spirituală care își iubește fiii, prin vrednicii ierarhi și preoți din cele trei eparhii basarabene, le va fi în continuare alături, susținându-i atât prin rugăciunile ei permanente, cât și prin sprijinirea activităților concrete pastorale, social-filantropice și culturale din Mitropolia Basarabiei.

Felicităm pe Înaltpreasfințitul Părinte Petru, Arhiepiscopul Chișinăului, Mitropolitul Basarabiei și Exarh al Plaiurilor, și pe ceilalți ierarhi ai Sinodului Mitropolitan al Mitropoliei Basarabiei pentru lucrarea dinamică și bogată, pentru fidelitatea lor față de poporul român, pentru abnegația și dorința de a menține vii

memoria și idealurile înaintașilor și făuritorilor Mitropoliei Basarabiei.

Ne rugăm Preasfintei Treimi să îi ocrotească și să îi binecuvânteze cu sănătate, ajutor, pace și bucurie pe toți ierarhii, clericii, monahii, ctitorii, ostenitorii și binecredincioșii mireni ai

Mitropoliei Basarabiei, îndemnându-i să cultive duhul unității și al frățietății, al comuniunii și al solidarității, spre păstrarea și promovarea valorilor credinței și culturii poporului român, întru mulți și binecuvântați ani!

Note:

[1] Aprobate de Senatul României la data de 24 martie 1925 și de Camera Deputaților la data de 3 aprilie 1925, sancționate prin Decretul Regal nr. 1402 din 4 mai 1925 și publicate în *Monitorul Oficial al României* nr. 97 din 6 mai 1925.

[2] Pentru o prezentare detaliată a evoluției vieții politice și religioase pe teritoriul Republicii Moldova, vezi Pr. prof. dr. Mircea Păcurariu, *Basarabia. Aspecte din istoria Bisericii și a Neamului Românesc*, Editura Trinitas, Iași, 1993, 147 pag.

[3] Mircea Păcurariu, *Basarabia. Aspecte din istoria Bisericii și a Neamului Românesc...*, p. 55;

[4] Constantin N. Tomescu, *Mitropolia Basarabiei. Investitura și instalarea noului ei titular, I.P.S. Mitropolit Gurie*, în revista „Luminătorul – Revista Bisericii din Basarabia”, nr. 10, Librăria și Tipografia Eparhială Cartea Românească, Chișinău, Anul LXI, 15 mai 1928, p. 10;

Autocephaly and the Elevation of the Romanian Orthodox Church to the Rank of Patriarchate: The Path to Strengthening

V. REV. FR. DANIEL ENE

The year 2025 marks the 100th anniversary of the Romanian Orthodox Church's elevation to the rank of Patriarchate and the 140th anniversary of the formal recognition of its autocephaly. These events provide a unique opportunity to reflect on the key moments in the Church's journey toward autocephaly and the patriarchal status. In the Orthodox Church, the highest expression of autocephaly is the establishment of a local Church as a Patriarchate. Specifically, when

an autocephalous Church becomes the predominant Church of a nation, it is elevated to the rank of Patriarchate, and its leader is proclaimed Patriarch.

From an administrative perspective, the Orthodox Church is defined as a communion of local, autocephalous, and autonomous Churches, maintaining a mutual dependence in doctrinal, canonical, and liturgical matters. An autonomous Church is a local Church that enjoys administrative independence from its

Mother Church. In essence, ecclesiastical autonomy refers to a local Church's capacity to regulate its affairs according to its own laws, while preserving doctrinal, canonical, and liturgical unity with universal Orthodoxy. Thus, ecclesiastical autonomy within the Orthodox Church is a canonical system governing the relationship between a local Church and its Mother Church, involving both communion and administrative independence.

Autocephaly, in Orthodox ecclesiastical terminology, refers to the canonical status of a local Church that enjoys maximum ecclesiastical autonomy and the right for its Holy Synod to elect its leader without external interference. An autocephalous Church is one where its Holy Synod is the supreme authority.

In Orthodoxy, autocephalous local Churches are sister Churches, equal to one another and free in relation to each other in organizing their ecclesiastical life. However, administratively, autocephalous local Churches differ in their organization as archdioceses, metropolises, or patriarchates.

The Romanian Orthodox Church's Path to Autocephaly

Of apostolic origin, the Romanian Orthodox Church traces its roots to the preaching of Saint Andrew in the territory between the Danube and the Black Sea, in the ancient

Roman province of Scythia Minor, today's Dobruja. Initially organized as an autocephalous archdiocese with its episcopal seat in Tomis, the Romanian Orthodox Church rapidly expanded throughout Romanian territories. By the 14th century, two de facto autocephalous metropolises existed in the sovereign Romanian principalities of Moldavia and Wallachia: the Metropolis of Moldavia (autocephalous since 1401) and the Metropolis of Ungro-Vlachia (autocephalous since 1359).

As a natural consequence of the unification of the two Romanian principalities and the creation of "Greater Romania" in 1859, these two Romanian Orthodox metropolises united to form the Romanian Orthodox Church, with the Metropolitan of Ungro-Vlachia as its head, residing in Bucharest. In this context, Prince Alexandru Ioan Cuza (1859-1866) directly addressed the issue of autocephaly for the Romanian Orthodox Church during the opening of the 1863-1864 session of the Romanian Electoral Assembly (November 3, 1863). At the beginning of the following year, his government drafted a bill stating, in Article 2, that "The Romanian Orthodox Church is independent of any other (autocephalous) Church; it will be governed by the Archbishop of United Romania, who will bear the title of Primate of Romania, two metropolitans, and several bishops."

Despite strong opposition from Patriarch

an omagial

Sophronius III of Constantinople (1863-1866), particularly due to the secularization of monastic properties dedicated to the Holy Land (which had resulted in significant financial losses for the Patriarchate of Constantinople), Cuza's efforts continued. On December 3, 1864, he issued the Organic Decree for the establishment of a central authority for Romanian religious affairs (Decree 1703), which declared that "The Romanian Orthodox Church is and remains independent from any foreign ecclesiastical authority in all matters regarding organization and discipline" (Article 1), and that "The General Synod of the Romanian Church preserves the doctrinal unity of the Romanian Orthodox faith with the Great Church of the East, through understanding with the Ecumenical Church of Constantinople" (Article 3).

After nearly two decades of negotiations with the Patriarchate of Constantinople, on April 20, 1885, the Primate Metropolitan of Romania, Calinic Miculescu (1875-1886), on behalf of the Holy Synod, formally requested the recognition of the autocephaly of the Romanian Orthodox Church from Patriarch Joachim IV of Constantinople (1884-1886). The same day, Dimitrie A. Sturdza, Minister of Cults, sent a letter requesting the recognition of autocephaly on behalf of the Ministry of Cults.

To address this request, on April 25, 1885, Patriarch Joachim IV convened the Holy Synod of the Patriarchate of Constantinople, which, after reviewing the letters, decided to formally recognize the autocephaly of the Romanian Orthodox Church. On the same day, the Synodal and Patriarchal Tomos recognizing the autocephaly of the Romanian Orthodox Church was signed and sent to Bucharest through Gheorghe Ghica, Romania's representative in Istanbul. Thus, on April 25, 1885, the Romanian Orthodox Church obtained the formal recognition of its autocephaly. As a result, the Romanian

Orthodox Church transitioned from a daughter Church to a sister Church with the other autocephalous Orthodox Churches.

The Elevation of the Romanian Orthodox Church to the Rank of Patriarchate

After World War I, Romania regained its historical provinces (Bessarabia, Bukovina, and Transylvania), forming Greater Romania on December 1, 1918. Spontaneously and naturally, the Romanian Orthodox faithful in these provinces united with the Romanian Orthodox Church, achieving for the first time in history the unification of Romanian Orthodoxy. This process greatly enhanced the prestige of the Romanian Orthodox Church within Orthodoxy and in its relations with other Christian Churches worldwide.

As a natural consequence of this development, the idea of elevating the Romanian Orthodox Church to the rank of Patriarchate emerged, garnering widespread support across Romanian society. On December 7, 1924, Nicolae Iorga published an article entitled "The Necessity of Establishing the Patriarchate," in which he argued historically for the Church's right to be elevated. Around the same time, Alexandru Lepădatu, Minister of Cults, published an article emphasizing the moral, cultural, and material prestige the Romanian Orthodox Church had gained within Orthodoxy.

To give voice to these initiatives, in the final days of 1924, Metropolitan Pimen Georgescu (1909-1934) of Moldavia and Suceava officially proposed that "The Metropolis of Ungro-Vlachia (Muntenia) with the Metropolitan See in Bucharest be elevated to the rank of Patriarchate, and that the Metropolitan of Ungro-Vlachia, as Primate of Romania and President of our Holy Synod, bear the title of Patriarch of the Romanian National Orthodox Church, with the seat in Bucharest."

This proposal was submitted to the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church for

discussion during its autumn session in 1924. The session, initially scheduled for December 4, 1924, resumed on February 4, 1925, after a delay.

The proposal was received with “great enthusiasm” by the Synod, which immediately began deliberating the details of the elevation process.

The First Patriarch of Romania

At this historic meeting of the Holy Synod, Alexandru Lepădatu, the Minister of Cults, was invited to present a memorable exposé on behalf of the Romanian Government, stating: “The hierarchical head of the Romanian Orthodox Church, the Metropolitan of Ungro-Vlachia, oversees three metropolises with well-defined historical identities and an archdiocese of significant importance, along with 13 suffragan dioceses. Given this, he must now assume what this exceptional historical fact and the history of other Orthodox Churches with national organizations demand: Patriarch of the Romanian Orthodox Church.”

Following this strong argument from the Minister of Cults, Bishop Vartolomeu Stănescu of Râmnicu Vâlcea (1921-1938) read the Act of Establishment of the Romanian Patriarchate, which outlined all necessary elements for elevating the Romanian Orthodox Church to Patriarchal status.

On February 4, 1925, after presentations and plenary debates, the Holy Synod “unanimously and enthusiastically” decided to establish the Romanian Patriarchate and elevate the Metropolitan of Ungro-Vlachia, as the Primate of Romania, to the rank of Patriarch of the Romanian Orthodox Church. The decision was communicated to the Ministry of Cults for legal formalization, and King Ferdinand promulgated the law on February 25, 1925.

On March 12, 1925, the Holy Synod informed the other sister Orthodox Churches

about this historic decision. Subsequently, in May 1925, this information was formally conveyed to the Patriarchate of Constantinople, and on July 30, 1925, the Ecumenical Patriarch, Vasile III, formally recognized Romania’s elevation to Patriarchate.

The Enthronement of the First Patriarch of Romania

Although initially scheduled for the spring of 1925, the proclamation and enthronement of the first Patriarch of the Romanian Orthodox Church were postponed due to health issues of King Ferdinand. Therefore, on Sunday, September 27, 1925, in the Patriarchal Cathedral in Bucharest, the official proclamation of the Romanian Orthodox Church’s elevation to Patriarchate took place, with a delegation from the Patriarchate of Constantinople in attendance. On November 1, 1925, Miron Cristea was enthroned as the first Patriarch of the Romanian Orthodox Church.

Following the ceremonies, a meeting was held on November 3, 1925, at the Patriarchal Palace, where the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church, together with delegates from the sister Orthodox Churches, discussed the necessity of convening a pan-Orthodox Synod.

In conclusion, the elevation of the Romanian Orthodox Church to the rank of Patriarchate 100 years ago remains a pivotal moment in its history, a foundational milestone upon which the Church built its prestige, both domestically and internationally. Since then, the Romanian Orthodox Church has been guided by six illustrious Patriarchs: Miron Cristea (1925-1939), Nicodim Munteanu (1939-1948), Justinian Marina (1948-1977), Justin Moisescu (1977-1986), Teoctist Arăpașu (1986-2007), and Daniel Ciobotea (2007-present). Each of these figures has contributed to the ongoing development of the Romanian Orthodox Church.

an omagial

Venerable Father Calistrat (Bobu) of Timișeni and Vasiova (10 May)

Translation into English by Protosyngellos AUGUSTIN COMAN

Our Venerable Father Calistrat was born in 1900 in Burdujeni (today a neighbourhood of Suceava). He received the baptism name of Constantin. From his early childhood, he was brought up in the spirit of prayer and right faith. He used to go frequently to church, together with his parents. During the Holy Liturgy, he prayed with great devotion. At home he read the Holy Scriptures and other spiritual books. Feeling a call towards the monastic life, he went to the Skete of Sihăstria Secului (today Sihăstria Monastery in Neamț County), where, at the age of 25, he entered under the spiritual guidance of the

great abbot, Protosyncellus Ioanichie Moroi. He was tonsured into monasticism, taking the name Calistrat. Then he was ordained a hierodeacon, and in 1931 he was ordained a hieromonk. In his monastic life and in his service at the altar, he followed the teachings and guidance of his spiritual father, Protosyncellus Ioanichie, who said: *Fathers, never forget these three things: have the fear of God, keep your mind pure and never forget to pray: Lord Jesus Christ, Son of God, have mercy on me, a sinner!*

In 1932, following a discussion he had with a nun about adjusting the calendar, Father Calistrat fell prey to the temptation of doubting about the work of grace in our Holy Church. However, he prayed to God to enlighten him. Father Ilie Cleopa, who was then a sacristan, told the following: *Once, Father Calistrat was celebrating the Divine Liturgy. When he called upon the grace of the Holy Spirit, he saw the Eucharist was turned into flesh and blood flowed on the Holy Chalice and the Holy Antimension. And when he looked into the Holy Chalice, he saw blood. When the Abbot Ioanichie came, he had to read the Psalter in the church and said to him: "Well! Father Calistrat, do you now believe that the Holy Spirit comes and transforms the Gifts? He answered: Forgive me, Father. I believe! And he fell on his knees. (...) Then the Divine Liturgy began again, and the miracle was not repeated. This extraordinary work had a strong spiritual*

impact upon him and made him serve ever since with great faith, devotion and fear of God. Those who knew him testified to his steadfast love of God and of the Church.

Thus, our Venerable Father Cleopa said: *Father Calistrat was a man of prayer and spiritual guidance. He was always the first to come to church. He was always on his feet so as not to fall asleep, and when he fell asleep, he would say his prayers. He sang beautifully in the pew. I spent some time with him in the same monastic cell and he used to ask me to read the prayers; and he was always performing prostrations. He was the spiritual son of Father Ioanichie and he strove to follow his life and his askesis. He always prayed wearing his epitrachelion. He was a very good priest.* The spiritual fathers of the monastery saw his devotions, both when he was labouring in the household of the monastery and especially when he was celebrating the liturgical services. Because of this, Abbot Ioanichie placed him second on the Monastery's list of people to be remembered during the Liturgy.

In 1942, Father Calistrat was sent as a missionary priest to the monasteries in Banat: Partoș, Timișeni and Săraca. He became known for his ministry and homilies. He succeeded in turning many souls to God. This is why he also received the noble tasks of being the spiritual father of the Monastery of Vasiova. From Vasiova, with the blessing of his Metropolitan Vasile Lăzărescu, the hieromonk Calistrat went to his initial monastery, Sihăstria, in Moldova, where he received the great schema.

In 1959, following the law reducing the number of monks and nuns and abolishing some monasteries and sketes, he was left as the sole administrator and priest at the Monastery of St. Elijah from the Spring, Bocșa-Vasiova. The faithful, however, had great devotion to the services he performed in the monastery and felt, through his

counsel and prayers, the help of God. For this reason, many people used to come to him.

A few years later, his health took a turn for the worse and, at the insistence of the community, he was treated in hospital. After a period of treatment, he had a certain revelation, which he did not reveal to the others, and asked to be taken immediately to the monastery. On May 10, 1975, on the Holy Saturday, Father Calistrat returned to Vasiova Monastery, together with the doctor who was treating him. Deeply moved by the words and the life of the priest he had met in the hospital, the doctor decided to become a monk. He started having a very great devotion to Father Calistrat, and later he would say: "I nursed a saint." After the doctor had left, Father Calistrat dressed himself and called the priest to read the prayer of absolution. When the priest arrived and began to read a prayer for his health, Father Calistrat interrupted him by saying: "No, read the prayer of absolution!"

While the priest was reading, Father Calistrat sat down facing the east, breathed three times and went out softly like a candle, passing from feast to feast and from the light of the Resurrection into the light of eternity. He was buried with due honour near the altar of the Monastery's church. On the cross of his tomb, the faithful, trusting in the power of his intercession, wrote the words: "Lord, have mercy on us, through the prayers of Father Calistrat!"

Through his holy prayers, Lord Jesus Christ, our God, have mercy on us. Amen.

Troparion, tone 8

Taking the cross of askesis, you wisely followed Christ and became a model of humility through obedience, teaching all people to pray and to keep a pure mind in the fear of God; for this you received the gifts of the Holy Spirit, and now your spirit rejoices

an omagial

with the angels, O Holy Father Calistrat.

Kontakion, Tone 8

From a young age, having departed from worldly things, you became a clever monk in

the Skete of Sihăstria; therefore, having become a chosen vessel of the gifts of the Holy Spirit, you were appointed as a guide of the faithful of the Banat region. For this, we cry out to you: Rejoice, O Most Holy Father!

Venerable Martyr Gherasim, Abbot of Tismana Monastery (26 December)

Translation into English by Protosyngellos AUGUSTIN COMAN

Saint Gherasim was born on January 21, 1912, in a family of devout Christians, in the village of Valea Șoșii, Poduri, Bacău County. He received the baptism name of Grigorie, taking the name of his father. His mother's name was Elena. She ended her life as a nun. He inherited from his righteous

parents the love of God and the love of prayer.

At the age of 12, he was received into the Holy Monastery of Bogdana, not far from his birthplace. He attended the Monastic Seminary at Neamț Monastery, then at Cernica Monastery. During this period, he entered as a brother in the community of the Holy Monastery of Tismana, where he was tonsured into monasticism and received the name of Gherasim.

He showed diligence in church services, in obedience and in his cell rule, acquiring the gift of tears and unceasing prayer. Being compassionate in his heart with all people, after a short time he was ordained a priest, a service he loved and honoured all his life. He said: "I desired and still desire to be only a servant of the Altar, a service, with God's help, I have never defiled." He considered monasticism and priesthood as the two pillars of his life. He based on them all his thoughts, words and deed, always taking the Scriptures and the words of the Holy Fathers as testimony for everything he did. In so doing, he became a skilful preacher and a wise confessor.

At the age of 25 he was called to be abbot of Arnota Monastery, which had to be rebuilt after a serious fire. He carried out this ministry with complete dedication for two years; but he gave it up when the bishop who appointed him retired. He moved to the Monastic Seminary of Cernica as librarian-accountant, where he encouraged students to pay attention to their souls and to learning. Later, he was sent to Transnistria as part of the Romanian Orthodox Mission, which aimed to revive the faith after 20 years of atheism. There, he learned to serve the Liturgy in Slavonic within a week, while also striving to learn Russian and Ukrainian, languages spoken by his parishioners in the village of Păsătel. He won their love by serving with great devotion in conditions of extreme poverty, repairing the church with his own hands and reopening a skete. He also helped restore the cathedral in Balta. Afterwards, he was once again called back to his monastery of repentance, Tismana, as abbot. Despite the post-war poverty, he made numerous reparations to the monastery, the church, the Skete of Cioclovina, and rebuilt the cell block, which was burned in a fire.

He had made himself known as a spiritual man, full of wisdom and unwavering in the tradition of the Holy Fathers, having a gentle face and a merciful attitude. He did everything out of love; and he gave rebuke or penance with great sorrow in his heart, being more severe with himself than with the others. He also had the gift of walking among wolves without being harmed by them.

When God saw his good works, He wished to crown him further, adding to the secret martyrdom of his daily monastic labours and of his daily vows the visible martyrdom. Thus, he was arrested by the order of the atheistic regime on the feast of St. John the Evangelist, when he was 35 years old.

He was terribly tormented, enduring hunger, cold, scourging and beatings. But the servant of Christ rejoiced that he was permitted to suffer a small part of Christ's Passion, believing that there is no greater sacrifice or honour than to die for Him. Then, having been sentenced to ten years of severe labour, they took away his monastic robe and sent him first to Aiud, where he used to comfort all prisoners, who were greatly tormented with hunger, five or six dying every day.

He was then sent with others to the Danube-Black Sea Canal, where they were again mocked, beaten and forced to work beyond their strength, deprived of food and water. The saint did not forget his priestly calling but continued to hear confessions and secretly offer Communion to his fellow prisoners, helping them in their works and strengthening them with words of comfort. For this, the guards oppressed him excessively, as did some of those imprisoned, among them a young unbeliever.

In a short time, both the Saint and the young man fell ill with tuberculosis; on the brink of death, they were both taken to the prison of Targu Ocna, for there was a hospital for those suffering from this disease. There, the Saint did not pay attention to the weakness of his body but acted as a spiritual father to all, counselling, confessing and offering the Eucharist, and teaching those who asked him about stillness and the Jesus Prayer. He was a great practitioner of it.

When his end drew near, the young man began to repent and confess to God; the Saint, seeing his repentance, went to his bedside, supported by two prisoners, as he was no longer able to stand. He gently comforted him, entrusting him to his love and forgiveness, to the love of all Christians, and above all to the love of Christ. Receiving his confession and offering him the

an omagial

Eucharist, the Saint assured him of a place in heaven.

Before his departure from this life, the Saint heard angelic songs and was taken to the heavenly abode, about which he testified to those close to him: "I was far away, in places of greenery, song and fragrance, made of lights. It is marvellous there. There is peace. In fact, one cannot express in words what it is like there. There is so much happiness that even the joy of seeing it is a suffering due to the contrast between the two worlds." And he comforted those who were suffering with him with prophetic words: "one day, a pilgrimage will take place here... Now we are few, but faith still exists in the world, and the world will be redeemed. Now it seems impossible, but beyond human means, there is a divine economy, and humankind will be renewed." Then, blessing all, he departed from them on December 26, on the feast day of St. Nicodemus of Tismana. His body was thrown into the graves near the prison, and his spirit rejoices in the heavenly dwellings,

together with the saints and martyrs, being a prompt helper to all who call upon him in faith.

Through his holy prayers, Lord Jesus Christ our God, have mercy on us. Amen.

Troparion, tone 8

An example for monks and chosen adornment of confessors, Holy Father Gherasim, the praise of Tismana, who is honoured in the company of martyrs and rejoices in heaven with St. Nicodemus, pray to Christ our God to save our souls!

Kontakion, tone 3

You were planted near the spring of God's love, O Venerable Gherasim, the spiritual father of Tismana; and, bearing the fruits of humility and forgiveness, you crowned yourself with the death of a martyr, O God-bearer; now in heaven you pray for us.

Confessor Saint Visarion, Abbot of Lainici Monastery

Translation into English by Protosyngellos AUGUSTIN COMAN

Saint Visarion (Bessarion) was born in Secuieni, Bacău County, on May 28, 1884. His parents, Gheorghe and Ilinca, were ordinary people, who loved God. At his baptism he received the name of his father, Gheorghe. From an early age, loving the church, church services and church music, he attended the

School for Church Chanters in Roman. Growing spiritually under the guidance of his spiritual father, Bishop Gherasim Safirin, he felt the calling of God and, not long after, he joined as a novice the Holy Monastery of Frăsinei, being tonsured a monk with the name Visarion. Having received the angelic

schema, Visarion showed even more zeal in spiritual needs, in piety towards the holy things, in silence and obedience. Many times, when he chanted in the church, his angelic voice penetrated the hearts of those who heard him, bringing tears of repentance. Abbot Porfirie, noticing his growth in virtue, proposed him for the priesthood in 1922. From that time onwards, he celebrated the Divine Liturgy with great piety and love, bringing a longing for God into the hearts of those who heard him. As a confessor, he was a great guide to monastics and pilgrims, praying for them and comforting them in their troubles and needs.

In the spring of 1929, Visarion was appointed abbot of Lainici Monastery. His task was to rebuild Lainici Monastery, which was ruined by the war. He founded a community pleasing to God and, having the spiritual grace and experience, he established, in addition to the church services, the hesychastic rite of unceasing recitation of the Jesus Prayer. Moreover, every work was carried out with blessing, obedience and good will, so that the whole life of Lainici Monastery was conducted in an atmosphere of love, joy and hope of eternal life. The love of Byzantine chant did not leave Saint Visarion even in this obedience. He continued to share with his disciples the gift of church chanting, so that all with one heart and one mouth may praise God. Although preoccupied with so many worries and burdened by so many sufferings, he respected his monastic duties, he did not miss the Divine Liturgy, he prayed and fasted, he kept vigil all night and read holy books for the benefit of his own soul and that of his disciples.

Because his heart was full of love for his fellow humans, he also helped to organize a hospital for those suffering on the construction sites on the banks of the Jiu River. At the same time, the monastery and the community grew in both spiritual and

material terms. New cells were added, as well as land and dwellings for the inhabitants.

He also had the blessing to find the holy relics of his predecessor, St. Irodion, which he placed in a small coffin and hid them as a treasure of great price deeper in the bowels of the earth, to protect them from the profanation of the unbelievers. Years later, the holy relics were to be rediscovered on the occasion of the canonization of Saint Irodion in 2011.

Due to his virtues and his labours, accompanied by great humility, God gave him the gift of spiritual guidance and marvelous healings. His deeds remained vivid in the memory of the monastery and of the faithful who came to this holy place for prayer. The miracle of 1950, when a mute man heard in a dream a voice that told him to go to Lainici Monastery to be healed, is still recorded. He came to Abbot Visarion, who read prayers of deliverance and healing, performed three times the Divine Liturgy, confessed him and gave him many counsels useful to the soul. At night, during Matins,

an omagial

while the chanters were singing “*More honorable than the cherubim...*”, and the sick man was kneeling before the icon of the Theotokos, suddenly he saw the Theotokos detach from the icon. She touched his lips, and immediately his speech was restored, and he began to speak clearly, just as before. Therefore, the healed man praised God and the Theotokos, while also giving thanks to Saint Visarion for his prayers.

At that time, Lainici Monastery came to be occupied by the soldiers of the communist regime, who disturbed the monastic life and church services. One afternoon, however, the eldest of these soldiers, being overcome by drunkenness, beat the blessed abbot without guilt, asking him to leave his cell. The saint tried to soothe him with kind words, but he beat him even more severely, trampling him underfoot and throwing him from the porch of his cell. He was knocked to the ground, broke his leg, and remained for a long time in a pool of blood. Moreover, the officer threatened them that “*if anyone in the monastery says anything about this, they will all be killed*”. A few days after, the Father’s wounds and fractured leg became infected and the doctors had to amputate his leg. Sensing that

his end was near, the Venerable Father asked to receive the great schema, and shortly afterwards, on November 8, 1951, at the age of 67, he fell asleep in the Lord. He was laid in the tomb next to St. Irodion, his predecessor.

Through his holy prayers, Lord Jesus Christ, our God, have mercy on us. Amen.

Troparion, tone 3

You showed a wonderful work at Lainici monastery, O Holy Father Visarion, through fasting, vigils and prayer, through perfect love towards God and your neighbor, you showed yourself a wonderworker. You suffered at the hands of unbelievers, being crowned with glory in heaven. Therefore, intercede with Christ God to save our souls.

Kontakion, tone 8

Let us praise the one who underwent sufferings for the love of God, the teacher of pure prayer, the Venerable Abbot Visarion of Lainici, who offers gifts of mercy to all, crying from our heart: Rejoice, O Holy Father Visarion, the praise of the monks and adornment of the confessors!

On the Holy Trinity*

Fr. Dumitru Stăniloae

At the foundation of all existence, there is an Existence that has no cause. There must have always been Something from eternity; there could not have been a time when there was nothing. There was Something from all eternity. This Something Who is without a

cause must have perfection; He must have everything. This is God.

And a perfect Existence, an Existence which is not small in nature, which is not good for nothing—first of all, He must possess a conscience, and He also must

possess love. So, an Eternal God, a God from the ages, Who is the Source of existence, Who is the Foundation of existence, Who did not receive His existence from someone else, not even from nothingness—this God must not be a single Person, but rather He must be a Person Who loves another Person. And what love is purer between two people, than that which is between a father and his son?

There is a Father and there is a Son: a Father Who loves like no other earthly father does, and a Son Who responds to His Father's love like no other earthly son does.

And there is Someone Else, a third Person, Who gladdens the One. He gladdens the Father, when He abides alongside Him, and He cherishes the Son in the same way the Father does. "Look, there is another Person as well! Look at My Son, see how beautiful He is! Isn't My Son beautiful?" And so, the joy is even greater. And when the Son says to the Spirit, "See how good My Father is!", and the Spirit responds, "Truly!", then His rejoicing is even greater.

So, true love is between three people; it is not between two people. Two people already become limited; there exists a boundary. There also must be a Third Person so that a limit does not exist. We have many "third persons" because we are limited. But God only can have one Third Person. And that is why the Spirit is He Who comes as a Person next to the Father, and He rejoices with the Father in the Son. He is projected by the Father onto the Son, and He illumines the Son. He makes the Son shine more brilliantly for the Father, and He makes the Father shine more brilliantly for the Son.

And when God the Father says, "How beautiful My Son is! And how good it is to love a Son! Why should I not have more children?" But He does not want to beget more children

from Himself, so that He does not relativize His Son, because then there would no longer be absolute love. So, He makes more children out of nothingness, and this demonstrates the creating power of God. He makes other people out of nothingness, so that He can love them too; He makes them according to the image of the Son, so that they can love as well.

But when people choose not to love, because He makes them with free will, and they question, "Why should I subject myself to Someone Else?", thus falling into a separation from the Father, then the Father makes His Son man. The Son comes like a man among men, He becomes their brother, and He loves them so much that He goes even to death, so that He can conquer death, which people brought upon themselves through their separation from God.

Man is made according to the image of the Son. And we have a sentiment of being

* **Source:** Stăniloae, Priest Dumitru. "On the Holy Trinity." Uncreated Light Press. Published June 19, 2020. <https://youtu.be/sBEEq9yxSGI>

meditation

children. We cannot consider ourselves to be the least among the living or the least out of all creations. We think that we, too, must have a father, and a Supreme Father as well. But we are not begotten from Him, we are rather created by Him. Nevertheless, we are made brethren to the Son of the Father.

This is our teaching. First: the Holy Trinity. Second: Jesus Christ, Son of God, become man. These are the two fundamental teachings of Christianity. Without them, life has no meaning. Only Christianity gives a meaning to life.

Teologie și știință în zorii modernității

Arhidiacon. Dr. ADRIAN SORIN MIHALACHE

Întreaga istorie a umanității este marcată, în variate forme, de efortul constant de înțelegere, manifestat fără întrerupere, în diverse culturi și locuri. Din timpuri străvechi, întrebările și explorările omenești urmăresc o serie întreagă de teme majore, care constituie și astăzi miezul abordărilor filosofice, artistice sau tehnice. Între aceste teme, care revin mereu în reflecția omenească, există unele mai speciale, care se pretează deopotrivă matematicii și literaturii, fizicii și poeziei, amestecând, în același suflet omenesc, profunde stări contemplative, răpiri poetice, complexe înțelegeri abstracte, alimentând strădanii de ordin tehnic, cu toate poverile și bucuriile pe care acestea le poartă.

Un număr impresionant de personalități, din varii spectre, din toate timpurile și de pe întreg cuprinsul civilizației, au formulat astfel de întrebări, insistând asupra faptului că ele sunt inevitabile.

Una din temele predilecte, ce suportă multe extensii și perspective, este cerul. Pentru greci, cerul este numit cosmos, fiind deci receptat ca o realitate al cărei înțeles, dacă ar fi să îl transpunem în coordonatele lumii de astăzi, ar fi legat de cosmetică! Însă, pe lângă armonie și frumusețe, înțelesuri pe care le anunță însuși termenul cu care este numit, cosmosul a trezit multe întrebări în spațiul filosofic al Greciei antice, determinând numeroase strădanii explicative. Aceasta explică de ce găsim în spațiul grec ideile principale care au generat cele mai cunoscute modele cosmologice: heliocentrismul și geocentrismul.

Potrivit afirmațiilor lui Arhimede, Aristarh din Samos (310-230 î.d.H.) ar fi fost unul dintre susținătorii heliocentrismului, însă scrierea propriu-zisă care să ateste acest fapt nu s-a păstrat. Mențiuni despre celălalt model, geocentrismul, găsim în textele lui Aristotel și ale lui Hipparch († aprox. 120 î.d.H.), fiind

dezvoltat ulterior de Ptolemeu († aprox. 168 d.H.), un egiptean cu cetățenie romană care a scris și a publicat în limba greacă lucrarea *Almagest*. Aici sunt explicate traiectoriile planetelor și cea a Soarelui. Pământul este considerat rotund și nemișcat. Soarele și celelalte planete, precum și stelele, în acest model, sunt fixe, situate pe sfere aflate în mișcare. Sferele acestea sunt menționate și de Aristotel, care afirmă că despre ele nu se poate cunoaște nimic afară de faptul că sunt incorruptibile.

Neobosita explorare a astrilor

Dorința de explorare a cerului și unele cunoștințe de ordin tehnic acumulate până în secolul al XIII-lea au oferit celor interesați posibilitatea efectuării unor măsurători mai bune privind mișcările astrilor de pe bolta cerească. Și, după ce secole la rând cerul a fost observat fără ajutorul vreunui instrument specializat, apar primele dispozitive adecvate astronomiei, care largesc mult posibilitățile simțurilor omenești. Câteva decenii după 1420, de exemplu, este consemnată construirea unui observator astronomic, în lumea islamului (!), în Uzbekistan (Samarkand), de către matematicianul și astronomul Muhamad Taraghay.

Câteva decenii mai târziu, mai precis între 1501 și 1503, pregătindu-se pentru medicină la Universitatea din Padova, Copernic ia cunoștință de astrologie, prezentă acolo ca subdisciplină. El intră aici în legătură cu scrierile cardinalului Bessarion. Merită să pomenim faptul că Bessarion († 1472), născut în portul Anatolia de la Marea Neagră și traducător al lui Aristotel și Xenophon, a sprijinit mai mulți intelectuali greci stabiliți în Italia. Între aceștia, Theodor de Gaza, care a tradus în latină Omiliile Sfântului Ioan Gură de Aur și un manual de greacă de pe care a învățat Copernic, dar și George de Trapezunt, considerat între promotorii Renașterii italiene.

În luna mai 1514, Copernic face primele însemnări privind teoria heliocentrică. Publicarea propriu-zisă a acestui model va fi decisă abia în anul morții sale, 1543. Cu puțin timp în urmă, în anul 1540, matematicianul austriac Rheticus expune modelul heliocentric dezvoltat de Copernic, iar în 1543 apare, sub semnătura lui Copernic, lucrarea *De revolutionibus orbium coelestium* (*Despre revoluțiile sferelor cerești*), prima lucrare care propune heliocentrismul ca model cosmologic.

În spațiul european apusean, au urmat ani prolifici în ordinea descoperirilor științifice cu privire la mișcarea stelelor și la celelalte fenomene cerești. În 1572, astronomul danez Tycho Brahe observă, în constelația Casiopeea, o nouă stea, pe care o numește *novă*. Întreaga cosmologie ulterioară va rămâne legată de contribuția lui, întrucât denumirile *novă* și *supernovă* sunt utilizate și astăzi, pentru stelele aflate în ultimul stadiu de viață. Astăzi știm că, epuizându-și combustibilul nuclear, stelele se prăbușesc sub presiunea propriei gravitații, generând presiuni interne imense. Acestea declanșează, în cele mai multe cazuri, explozii ce degajă în spațiul cosmic, la distanțe imense, foarte multă energie și radiații de mare intensitate. Este interesant și edificator, cu privire la cât de extinsă era cercetarea cerească, faptul că există mărturii scrise ce dovedesc fără dubii că aceeași stea, pe care Tycho Brahe a observat-o și a numit-o novă, a fost depistată și de chinezi, strălucirea ei fiind vizibilă aproape 15 luni.

Geometrii ascunse în materia lumii

În Europa, studiul cerului devine o activitate tot mai intensă. În 1580, Frederik al II-lea al Danemarcei dispune construirea primului observator astronomic veritabil, pentru a i-l oferi lui Tycho Brahe. Lucrând în bună măsură prin intermediul acestui nou instrument de observație cerească, Tycho Brahe va cataloga, în urma unei munci

asidue, prelungită până în anul morții sale (1601), 777 de stele!

În 1596, Johannes Kepler, care i-a fost asistent lui Brahe până în 1601, publică lucrarea *Mysterium cosmographicum* (*Misterul sacru al universului*), în care afirmă că sfera fiecărei planete este înscrisă sau circumscrisă unuia dintre cele cinci corpuri regulate ale lui Platon. Poliedrele acestea sunt pomenite în lucrarea *Timaios* și sunt descrise mai târziu de Euclid, în *Elementele* sale. Este vorba despre cub (asociat pământului), tetraedru (corespunzând focului), octaedru (pentru aer), icosaedru (pentru apă) și dodecaedru, corespunzător, în opinia lui Platon, spiritului. Un fapt semnificativ aici este chiar această îngemănare văzută de antici între geometrie și materia lumii, o formă de altfel obișnuită la acea vreme, prin care planurile vieții erau unite propriu-zis, într-o singură imagine a lumii. Făcând apel la cele cinci corpuri regulate, Platon leagă geometria de realitate. El adoptă de fapt o reprezentare a spațiului (și a formelor geometrice) prin intermediul materiei (apă, pământ, aer, foc etc.), utilizând structurile asociate lor pentru a defini diferite „tipuri” de spații. Cu alte cuvinte, în scrierile lui, „fizica devine geometrie”¹. Chestiunea o găsim încă prezentă la Descartes, care exprimă, în lucrarea *Principiile Filosofice*, publicată în 1641, ideea că natura corpurilor nu constă „nici în greutate, nici în duritate sau culoare, ci în întindere”². În aceasta, desigur, se poate vedea o anumită manieră de a face știință, proprie acelei epoci, în care se urmărea legătura dintre conceptele sau obiectele matematicii și realitatea însăși. În epoca actuală, felul acesta de a lega planurile vieții, prin datele despre lume, nu mai este posibil în aria științelor, din cauza fragmentării determinate de introducerea disciplinelor distincte în aria cunoașterii.

Între 1609 și 1619, Kepler emite ideea că

planetele se învârt pe orbite eliptice (idee menționată în *Astronomia nova*) și formulează cele trei legi privitoare la periodicitatea traiectoriilor eliptice ale planetelor. În acești ani se consideră că modelul cosmologiei aristotelice intră în declin, în timp ce heliocentrismul, dezvoltat de Copernic, e dovedit tot mai mult de observațiile și calculele lui Kepler și Galilei.

Galilei se mută de la Universitatea din Florența, unde urma Artele, la Universitatea din Padova, pentru mai multă libertate în exprimarea ideilor³, și continuă seria descoperirilor importante în astronomie. În 1610 reușește să descrie fazele lui Venus, descoperire ce va scoate la iveală o altă vulnerabilitate a sistemului geocentric ptolemaic. Fazele lui Venus (anume faptul că planeta înregistrează diferite grade de umbră și lumină, care se desfășoară de-a lungul timpului, pe suprafața sa, la fel ca în cazul Lunii) vor putea primi o explicație bună doar în cadrul heliocentrismului.

În 1633 Galilei introduce relativitatea în fizică, ceea ce astăzi înțelegem ca fiind imunitatea legilor fizicii în raport cu mișcarea rectilinie și uniformă. (Exprimând printr-un exemplu, s-ar putea spune că experimentele efectuate într-o cameră închisă și fără hublouri, situată într-un tren în mișcare rectilinie și uniformă, nu pot oferi dovezi despre această mișcare a trenului.) În 1638, în *Discurs și demonstrații matematice referitoare la două științe noi*, Galilei introduce legile mișcării și pe cele ale frecării, modificând decisiv maniera de reprezentare a realității. După ce fusese deja corectat de Nicolaus Cusanus, Aristotel este corectat acum și de Galilei prin afirmații care arată că obiectele cad uniform accelerat către pământ, câtă vreme se mișcă într-un mediu ce opune o rezistență neglijabilă. Totuși, Galilei nu generalizează aceste rezultate, nu extinde

valabilitatea lor pentru întreg spațiul vizibil, ci le păstrează doar în planul naturii terestre. Mișcarea corpurilor cerești va fi descrisă de Kepler și va primi o remarcabilă descriere matematică, prin contribuția lui Newton.

Clișee istorice privind nașterea științelor moderne

Toate aceste descoperiri nu au avut impact doar în lumea științifică. Așa cum este menționat, în mai toate tratatele de istorie, în secolele acestea se produce o ruptură între spațiul credinței și experienței religioase, pe de o parte, și spațiul rațiunii și cunoașterii științifice. Începând din aceste secole, temele rațiunii și ale credinței, cele ale științei și ale teologiei vor fi formulate în termeni tot mai diferiți în secolele ce vor veni, antrenând în dezbateri nume consacrate ale culturii.

Ceea ce dorim totuși să subliniem este necesitatea unei reflectări adecvate cu privire la contribuția pe care aceste strădanii omenești de explorare a lumii au avut-o la raportul dintre credință și știință, în secolele ce vor veni și în prezentul pe care îl trăim. Aceasta pentru că există multe clișee culturale, istorice sau ideologice ce distorsionează flagrant faptele acestei epoci și consecințele lor istorice. Cu atât mai gravă este situația, dacă ne gândim că multă vreme și în bună măsură chiar în zilele noastre, tensiunea dintre credință și știință este întreținută de astfel de interpretări denaturate.

Unele dintre aceste evaluări istorice tendențioase afirmă că în această perioadă se naște știința modernă, cu tot ceea ce înseamnă ea, eliberată, prin eforturile acestor savanți, de toate reperele constrângătoare ale credinței. La o lectură atentă, vom constata că acest mod de a privi lucrurile nu ține seama de multe detalii esențiale. Este de ajuns să luăm în considerare faptul că majoritatea savanților acestui secol a

mărturisit deschis credința în Dumnezeu.

Pe de altă parte, unele interpretări însărcinează cu întreaga povară pe savanții acestui secol, făcându-i responsabili pentru imensa falie produsă în teritoriul cunoașterii, care a separat și continuă să separe aspecte esențiale ale vieții omenești: rațiunea și inima, religia și știința, explicația, înțelegerea și edificarea, cunoașterea și viața, știința și devenirea, inteligența și virtuțile. Nici această cale de înțelegere nu e adecvată. Kepler, Isaac Newton sau Galileo Galilei nu încearcă să nege existența lui Dumnezeu. Dimpotrivă, ca și în cazul lui Newton și al lui Kepler, în lucrările sale Galilei menționează adesea ideea că Dumnezeu este creatorul lumii și că ordinea și armonia constatate de observații și calcule sunt dovezi ale înțelepciunii operei Sale. În același timp însă, trebuie spus, în maniera unei istorii contrafactice, că tensiunea dintre modelul geocentric susținut de teologia scolastică și modelul heliocentric dovedit prin calcul ar fi putut să nu existe. Tensiunea aceasta, care a născut mai apoi polemica dintre rațiune și credință, ar fi putut să nu existe dacă teologia medievală nu ar fi ajuns să facă apologia unor modele științifice. Mărturisirea credinței și a adevărului Revelat nu ar fi trebuit să ia în seamă atât de mult datele de lucru ale științelor, și cu atât mai puțin să urmărească subordonarea silită, autoritaristă a strădaniilor și rezultatelor exprimate de savanții aceluși timp. În fine, așa cum reiese într-un mod evident din multe texte, nici cei care explorau cerul și încercau descrierea precisă a mișcărilor stelare nu aveau o bună înțelegere și experiență a vieții spirituale, neavând o corectă situație a datelor științifice în raport cu adevărul de credință.

Cercetarea științifică a lumii și dimensiunea spirituală a vieții

E semnificativ că în Răsăritul creștin nu au existat situații de felul acesta. Mai întâi pentru că strădania de înțelegere a raționalității lumii reprezintă o cale a descoperirii lui Dumnezeu, Care Se face cunoscut pe Sine prin Creație. Sfântul Vasile cel Mare formulează limpede acest lucru: „Când Moise a spus: *Întru început a făcut Dumnezeu cerul și pământul*, a trecut sub tăcere: apa, aerul, focul și toate acelea care se nasc din aceste elemente; că acestea erau în univers ca niște completări ale lumii; dar istoria facerii lumii le-a lăsat la o parte, pentru a deprinde mintea noastră cu cercetarea; i-a dat puține date, ca să mediteze asupra celor care nu s-au spus.”⁴ Se întrevade aici faptul că întreaga explorare a lumii este mai mult decât îngăduită omului, este lucrare a spiritului său.

În fine, în exprimarea profundă a Sfântului Maxim Mărturisitorul, întreaga Creație este

înțeleasă ca Scriptură, văzută ca o scriitură cu lucruri sensibile, care mărturisește despre Dumnezeu. Strădania cunoașterii lumii nu rămâne deci fără relevanță în planul vieții spirituale. Sfântul Maxim pune toate preocupările privitoare la cunoașterea lumii pe drumul care duce către contemplarea lui Dumnezeu, subliniind condiția că efortul trebuie să fie însoțit de lucrarea despătimirii.

În aceasta își găsește orientare și apologetica ortodoxă, care trebuie să evite subordonarea datelor științifice în raport cu teologia și mai degrabă să orienteze, să inspire înțelesurile lor edificatoare, oferind totodată lumina duhovnicească, care se dovedește cuprinzătoare chiar și pentru datele științelor. În felul acesta, apologetica leagă, în cele din urmă, lucrurile lumii sensibile situate în atenția științelor de înțelesurile inteligibile cuprinse în Revelație.

Note:

¹ James T. Cushing, *Concepte filosofice în fizică*, Editura Tehnică, București, 2000, p. 168.

² *Ibidem*

³ Mottoul Universității din Padova (fondată în 1222) era *Universa universis patavina libertas* (*Libertatea padovană este universală pentru toți*). S-ar putea spune că această ultimă expresie evidențiază, pe de o parte, reacția determinată de tendința unor subordonări ale științei și filosofiei de către teologia scolastică, într-o perioadă când universitățile dobândiseră un anumit grad de libertate, pe de altă parte, și cumva paradoxal, aceasta poate fi, în același timp, și expresia unei gândiri care alege drumul reflecției autonome. La Padova au studiat și Copernic, și Galilei.

⁴ Sfântul Vasile cel Mare, *Omilii la Hexaemeron*, în PSB, vol. 17, Editura I.B.M.B.O.R., București, 1986, p. 87.

news

**Anniversary of the Romanian
Orthodox Diocese of Canada**

**A Century of Patriarchate:
Anniversary Event Dedicated to the
Centennial of the Elevation of the
Romanian Orthodox Church to the
Rank of Patriarchate, Held in New
York**

**Hramul Catedralei Sf. Împărați din
Chicago**

**Hramul de vară al Mănăstirii „Sfântul
Dimitrie cel Nou”, Middletown, NY**

**"Paschal Light in the Andes and the
Caribbean" – Missionary Visit of Vicar
Fr. Daniel Ene to Ecuador and
Colombia**

**At the End of the World, in the True
Faith: The Witness of Orthodoxy and
the First Ecumenical Council of Nicaea
in the World's Southernmost Orthodox
Church – St. Silouan Romanian
Orthodox Church, Concepción, Chile**

**Vizită pastorală a IPS Mitropolit
Nicolae de hramul Sfântului Mare
Mucenic Gheorghe la Biserica Ortodoxă
Română din Las Vegas**

**ROYA Spring Retreat 2025
East Coast**

**Memorial Day Weekend ROYA Retreat
- Midwest**

Anniversary of the Romanian Orthodox Diocese of Canada

- 8 years from the inauguration - (2017-2025)

Carmen Ognean

Friday, May 2nd, 2025, was the debut day of the series of events dedicated to the eight-year anniversary of the moment of great joy for Canadian Romanians - the establishment of the Romanian Orthodox Diocese of Canada.

In the warm and welcoming Montreal area cathedral with the patron saints "Saint Great Martyr George" and "Saint Martyrs Epictetus and Astion", which eight years ago was the host of historical events for the Diocese of Canada, the Vespers service took place in the evening. In prayer and on bended knees, there were, alongside the

hierarchy of the Romanian Orthodox Diocese of Canada, His Grace Ioan Casian, Fr. Mircea Panciuk Archpriest emeritus, Protos. Corneliu Andrasco, Hegumen Polycarp, Fr. Daniel Sandu, Fr. Constantin Lupaşcu, Fr. Dragoş Giulea, Fr. Adrian Manea, Fr. Dumitru Proca and Deacon Valentin Botu.

On Saturday, Matins and the Holy Liturgy were celebrated, followed by the Tedeum service. The group of the serving priests included: Fr. Mircea Panciuk, Fr. Nicolae Codrea diocesan secretary, Protos. Maxim Morariu - ecclesiarch, Protos. Corneliu Andraşco, Hegumen Polycarp Athenagoras,

Fr. Olimpiu Mărginean, Fr. Constantin Ciubotariu, Fr. Constantin Lupașcu, Fr. Ion Ceaușu, Fr. Marian Costinel Iacobut, Fr. Dragoș Giulea, Fr. Adrian Manea, Fr. Ciprian Purcărea, Fr. Emanuel Țencaliuc, Deacon Valentin Botu and Deacon Iulian Amohnoaie. The answers at strana were given by Protopsaltis Andrei-Cătălin Ghebaru, a member of the "Thronos" Patriarchal byzantine group and Mrs. Mădălina Enache.

In his sermon, Protos. Corneliu Andrașco, recalled that this year is for us a historically significant year for Romanian Orthodoxy and recalled that it is 100 years since the elevation of our Church to the rank of Patriarchate, 140 years since the recognition of autocephaly, 1700 years since the first Ecumenical Council of Nicaea (325), and it is, at the same time, the homage year of dedicated to the fathers confessors from communist prisons in the 20th century.

The series of anniversary events continued with the Symposium - **The Orthodox Church Today - Local Responsibility and Ecumenical Inter-Christian Mission**. The list of lecturers was rich and the multitude of topics addressed enjoyed the audience. The themes of the conferences were united under the umbrella of three major ideas: Nicaea - 1700 years of history, new canonized saints, and the Centennial Year of the Romanian Patriarchate.

1. Nicaea (325-2025) - 1700 years of history - contributions, presence and continuity.

a. Fr. Dragoș Giulea - The Council of Nicaea in 325 - The significance of a major ecclesiastical act after 1700 years

b. Dr. Denitsa Tzvetkova - Defining the date of Easter - a conciliar decision.

c. Rev. Prof. John McGuckin - Nicaea's legacy: An Oecumenical Vision for Christian Mission today.

2. New Romanian canonized saints - contemporary faces of Christian testimony.

a. Fr. Nicolae Codrea - Fr. Ilarion V. Felea - confessor and theological model for the contemporary world

b. Protos. Corneliu Andrașco - St. Dometie the Merciful of Râmreț - a life devoted to God and the service of the fellow men

c. Fr. Constantin Lupașcu - St. Arsenie of Prislop - between myth, reality and holiness

3. Centennial of the Romanian Patriarchate (1925 - 2025) - aspiration and fulfillment

a. Rev. Prof. Patriciu Dorin Vlaicu - The canonical understanding of the principle of autocephaly and its relevance in the contemporary context

b. Protos. Maxim Morariu - The Romanian Orthodox Church - from the Great Union to the Patriarchate

c. Dr. Adriana Bară - From Byzantium to Bucovina: continuity and specificity in the exterior painting of Moldavian churches.

At the end of the symposium, the Icoignito Choir of Holy Apostle Matthew and the Holy Great Martyr Christina Parish led by Mr. Iosif Viorel Onuț, performed a concert offering wonderful moments of delight to those present. At the end of the concert, the protopsaltis Andrei Ghebaru and Mrs. Mădălina Enache masterfully completed the joy of an exceptional day and evening.

On Sunday, May 4th, the faithful of the Cathedral came in large numbers to rejoice together with their hierarch, His Grace Bishop Ioan Casian, at this anniversary event through prayer and communion with God. The group of clergy present included Fr. Petruța Busuioc administrative vicar, Fr. Mircea Panciuk, Protos Maxim Morariu, Hegumen Polycarp, Fr. Ion Ceaușu, Fr. Adrian Manea, Fr. Traian Constantin Petre, Deacon Valentin Boțu, Deacon Iulian Amohnoaie and Deacon Marius Constantin Popa.

In his sermon Fr. Petre Busuioc said: "It is

a great joy to be together today on this wonderful anniversary. Together, we, clergy and laity, have succeeded with God's help to have a diocese of our own in this part of the world. And we say this with great joy, that we have the Romanian Orthodox Diocese of Canada and His Grace Ioan Casian, our first Orthodox bishop. It has been 8 years since we created parishes and built churches, but I hope that we will continue this building effort primarily through much obedience, generosity in giving and firm faith."

After the final blessing, the faithful were able to participate in the fraternal agape prepared by the ladies from the entire Montreal Orthodox community who call home, whether on the other side or on this side of Prut. All those present appreciated the culinary mastery, the traditional hospitality creating a bridge of joy and mutual assistance at the time of celebration.

In the opening of the festive reception, the Romanian hierarch said: "Today's celebration belongs to all Romanians in Canada, a joy of a wish fulfilled in collaboration with God, a joy that also makes us all responsible."

The artistic moments delighted the audience during the reception. The children and young people of the Sunday School at St. George's Cathedral in Montreal, coordinated by Mrs. Mădălina Enache, prepared a moment of religious singing, and Ecaterina Bejenaru – voice and Mr. Cristian Cojocaru gave the audience moments of joy, moving from jazz to musical pieces that engaged the audience.

The joy and energy of the traditional Romanian dances brought by the "Datina" group was undoubtedly a real delight. The Datina Montreal Ensemble was founded in 2015. The ensemble is made up of young

people of Romanian origin, most of whom were born in Canada. The ensemble operates under the tutelage of St. John the Baptist Romanian Orthodox Cathedral in Montreal, having as coordinator Mihai Nechifor Dascalescu.

The young people, living and enjoying as our grandparents and great-grandparents taught us, reminded us of the value of traditions and the importance of cultivating our roots, which is our mission as Orthodox Romanians here in Canada. His Grace Ioan Casian said:

"Today is a celebration of faith. A celebration of our encouragement as believers for the joy of having a diocese of our own. It has been 8 years since the dream of Romanians for over 30 years to have a Diocese that represents them came true. I have lived more than half of my life abroad, but wherever I have been, I have lived and confessed my faith and the fact that I am orthodox Romanian. The enthusiasm of these young people makes us happy and proud that we have such generations of young people, but it also obliges us to continue all the work and pastoral activity so that the Church, the Family and the School remain the landmarks of the Romanian community in Canada."

*Long live the Romanian Orthodox
Diocese of Canada!*

*Long live His Grace Bishop Ioan Casian!
Glory to God for everything!*

A Century of Patriarchate: Anniversary Event Dedicated to the Centennial of the Elevation of the Romanian Orthodox Church to the Rank of Patriarchate, Held in New York

Rev. Fr. ȘTEFAN DRĂGOI

New York, June 2, 2025 – In a solemn and deeply symbolic atmosphere, on the evening of Monday, June 2, 2025, beginning at 6:00 p.m., an anniversary event was held in New York to commemorate the centennial of the elevation of the Romanian Orthodox Church to the rank of Patriarchate (1925–2025). Organized by the Romanian Orthodox Metropolis of the Americas, in collaboration with the Consulate General of Romania in New York and the Romanian Cultural

Institute in New York, the event brought together hierarchs and distinguished figures from the Orthodox, diplomatic, religious, and cultural spheres.

The evening was opened by Mr. Dorian Branea, Director of the Romanian Cultural Institute and host of the event, who emphasized the strong connection between cultural institutions and the Church. He expressed hope that this first partnership between the RCI and the Metropolis would

mark the beginning of a lasting collaboration in the shared mission of supporting the spiritual and cultural values of Romanians in the diaspora.

His Eminence Metropolitan Nicolae joyfully noted that all canonical Orthodox Churches in the New York metropolitan area were represented—four by hierarchs and three by delegates holding the rank of Vicar General—offering a living witness to the unity of Orthodoxy in its diversity. In his address, His Eminence thanked the guests, organizers, and collaborators, and provided a historical and theological introduction to the elevation of the Romanian Orthodox Church to Patriarchal rank in 1925—an act of spiritual and institutional maturity that affirmed our Church as one of the major voices of global Orthodoxy. His remarks set the stage for the evening’s thematic presentation.

Her Excellency, Mrs. Mihaela-Simona Florea, Consul General of Romania in New York, highlighted the profound connection between Orthodoxy and Romanian national identity, stating that the Romanian people cannot point to a specific baptismal date “because they were born Christian—naturally and organically.” She recalled the Great Union of 1918 as the foundation for the reorganization of the Church, which culminated naturally in the establishment of the Patriarchate in 1925. She emphasized that this was not merely an administrative structure but a symbol of the spiritual and cultural unity of the Romanian nation, and that the Church has always been the foundation of national conscience and endurance. She also expressed gratitude to the representatives of other Consulates General, noting with joy that most Orthodox countries were represented at the level of Consul General, alongside representatives from Latin American countries where the Metropolia carries out Orthodox mission work. She concluded with a heartfelt reflection on faith that flows from the heart and reaches the

hearts of others: “The most beautiful things in the world cannot be seen or touched—they must be felt with the heart,” just as the Romanian people’s faith has lived through history.

The central moment of the evening was the historical presentation delivered by the Eparchial Vicar, Rev. Fr. Daniel Ene, who offered a well-documented account of the process that led to the elevation of the Church to Patriarchal dignity. The presentation, accompanied by a PowerPoint projection, included a personal testimony in which Fr. Daniel underlined that this act was not merely an administrative decision, but a deep desire of the Romanian people to express their faith within a unified national state. He also referenced a letter discussed within the Holy Synod, written by a prominent political leader, which affirmed that a strong Church was essential for the newly unified Greater Romania. The presentation was received with enthusiasm and joy by all attendees.

Following his address, Fr. Daniel Ene introduced a documentary photography exhibit, consisting of rare archival images—many displayed for the first time—offered with the blessing of His Beatitude Patriarch Daniel and through the kindness of the Very Reverend Fr. Policarp, Director of the Library of the Holy Synod. The exhibit offered participants a visual journey through the life and ministry of the Romanian Orthodox Church across a century of Patriarchal witness.

In the art gallery hosting the exhibit, participants also viewed the documentary film “The History of the Romanian Patriarchate: 1925–2025”, produced by Trinitas TV. The film was presented with English subtitles, carefully prepared by the Eparchial Secretary, Fr. Ștefan Drăgoi, to facilitate understanding for international guests and to broaden the reception of the spiritual message.

The event was honored by the presence of distinguished Orthodox hierarchs,

including: His Eminence Elpidophoros, Archbishop of the Greek Orthodox Archdiocese of America (Ecumenical Patriarchate); His Grace Irinej, Bishop of the Serbian Orthodox Diocese of Eastern America (Patriarchate of Serbia); His Eminence Michael, Archbishop of New York and New Jersey (Orthodox Church in America); as well as representatives of the Antiochian, Ukrainian, and Russian Orthodox Churches, present through their Vicars General. Their presence bore witness to the fraternal communion among the autocephalous Orthodox Churches, mutual respect, and the importance of the centennial celebration.

Also in attendance were: His Excellency Gheorghe Leucă, Ambassador of the Republic of Moldova to the United Nations; Mrs. Andreea Mocanu, Deputy Permanent Representative of Romania to the UN; representatives of several Consulates General; representatives of other Romanian Christian denominations in the New York metropolitan area; as well as clergy and faithful of the Romanian Orthodox Metro-

polia of the Americas, who came from numerous parishes.

In conclusion, His Eminence Archbishop Elpidophoros offered words of thanks to Metropolitan Nicolae on behalf of all the hierarchs present, expressing the Ecumenical Patriarchate's appreciation and emphasizing the active and highly respected role of the Romanian Orthodox Church within the Orthodox diaspora.

Mr. Dorian Branea then invited all participants into the exhibition space for the official opening of the exhibit, followed by a tasting of traditional Romanian dishes, lovingly prepared by the parishes of the New York, New England, and Eastern USA Deaneries.

This solemn celebration was not merely a historical commemoration, but a living reaffirmation of the Romanian Orthodox Church's mission as a beacon of spirituality, identity, and unity for Romanians everywhere.

Hramul Catedralei Sf. Împărați din Chicago, 18-21 mai 2025

Catedrala Sfinții Împărați Constantin și Elena din Chicago s-a aflat în aceste zile în sărbătoare. Sfinții ocrotitori au fost prăznuiți în mod deosebit și în acest an.

Sărbătoarea a început sâmbătă seara, 17 mai, cu slujba Vecerniei oficiată de IPS Mitropolit Nicolae și preoții Catedralei. Răspunsurile la strănă au fost date de către un grup de cântăreți ai Catedralei

mitropolitane. Sărbătoarea a continuat duminică 18 mai cu Sf. Liturghie arhierească slujită de IPS Mitropolit Nicolae și preoții Catedralei. După încheierea slujbei Sfintei Liturghii, IPS Nicolae a rostit în fața credincioșilor prezenți un bogat cuvânt de învățătură, tâlcuind Evanghelia zilei și evocând câteva momente semnificative din viața Sfinților Împărați Constantin și Elena:

„Apa cea vie pe care Mântuitorul o promite spre băutură veșnică este trimiterea Duhului Sfânt. Pericopa evanghelică de astăzi se află în capitolul 4 în Sf. Evanghelie de la Ioan. În capitolul 7 al aceleași Sf. Evanghelii, putem citi cuvintele Mântuitorului: „Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea. Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura: râuri de apă vie vor curge din pânțele lui” (Ioan 7, 37-38). Și imediat Sf. Ioan tâlcuiește: „aceasta a zis-o despre Duhul pe care aveau să îl primească acei ce cred în El. Căci încă nu era dat Duhul, pentru că Iisus încă nu fusese preaslăvit” (Ioan 7, 39). Apa cea vie este, în tâlcuirea Mântuitorului însuși, Duhul cel Sfânt care se va revărsa la Cincizecime peste Apostoli, Duhul cel Sfânt care se revarsă peste noi la Botez, Duhul cel Sfânt care se revarsă permanent în Biserică la Sf. Liturghie și la Sf. Taine. Apa cea vie care ne satură spre veșnicie este Duhul cel Sfânt care reprezintă revărsarea dragostei lui Dumnezeu față de noi. Mântuitorul îi descoperă acestei femei taine pe care nu le-a descoperit nici Apostolilor, că de acum încolo putem să avem o comuniune adevărată, evidentă cu Dumnezeu....

Sf. Evanghelie de astăzi nu numai că ne descoperă întâlnirea deosebită a Mântuitorului cu femeia aceasta străină samarineancă, dar ne mai descoperă și ceea

ce căutăm în Biserică. Ne mai descoperă și faptul că Hristos a ieșit în întâmpinarea samarinenilor, a străinilor sau chiar a dușmanilor. Mântuitorul îi va trimite pe Apostoli, când se va înălța la cer, în toată lumea să predice cuvântul, la toate neamurile, la toată făptura, nu numai la iudei. Această întâlnire cu femeia samarineancă ne arată chemarea în Biserică a tuturor neamurilor....”

Apoi, IPS Mitropolit Nicolae a vorbit concentrat despre misiunea Sf. Împărați Constantin și Elena, explicând de ce sunt considerați întocmai cu Apostolii. După slujbă, a avut loc masa festivă, un moment artistic organizat de elevii școlii de duminică și premierea câștigătorilor Olimpiadei de religie, faza mitropolitană. Mulțumiri alese au fost adresate tuturor ostenitorilor Catedralei pentru pregătirea acestei frumoase sărbători!

Miercuri 21 mai 2025, IPS Mitropolit Nicolae și preoții Catedralei au slujit din nou Sf. Liturghie, în ziua de prăznuire a Sf. Împărați Constantin și Elena. La momentul predicii, IPS Nicolae a vorbit despre viața și misiunea Sf. Împărătesa Elena, amintind de recentul pelerinaj cu sfintele ei moaște în România:

„După ce împăratul Constantin a ajuns cezar în Apus, în locul tatălui său, în anul 306, a luat-o pe Elena la curtea sa de la Trier, din

Germania. În 312, Constantin îl învinge pe Maxențiu și îi acordă mamei sale primul titlu, de „Nobilissima Femina”. Ascensiunea ei s-a definitivat în anul 324, după învingerea împăratului Liciniu de către Constantin, când a primit titlul de „Augusta”, co-împărăteasă. Abia după acest moment putem vorbi de Elena ca împărăteasă.... După anul 324, urmează activitatea ei de edificare a lăcașurilor sfinte din Orient, în special la Ierusalim. În primul rând a fost descoperirea Cinstului Lemn al Sfintei Cruci, apoi construirea de biserici. S-a implicat direct în construirea a trei lăcașuri: Biserica Învierii, deasupra Sfântului Mormânt și a Golgotei, Biserica Nașterii de la Betleem și Biserica Înălțării Domnului de pe Muntele Măslinilor....

Sfintele moaște ale Sf. Împărătesă Elena au fost transferate de la Roma la Constan-

tinopol – Noua Romă. Însă, în anul 1211, cavalerii cruciați apuseni, care au ocupat Constantinopolul (1204-1261) au luat cea mai mare parte din moaștele de la Constantinopol și le-au dus la Veneția, unde se află până astăzi, în biserica romano-catolică închinată Sfintei Elena (la Chiesa di Santa Elena). Timp de opt secole, sfintele moaște aflate în Veneția nu au mai fost scoase în pelerinaj, dar, în anul 2017, au fost duse spre cinstire la Atena, Grecia. România devine a doua țară ortodoxă în care ajung sfintele moaște, ele fiind aduse la Mănăstirea Pantocrator din Episcopia Alexandriei și Teleormanului pentru perioada 30 aprilie – 8 mai 2025, unde se află și un fragment din moaștele Sfintei Mironosițe Maria Magdalena.”

Hramul de vară al Mănăstirii „Sfântul Dimitrie cel Nou”, Middletown, NY

Cu darul lui Dumnezeu, hramul de vară al Mănăstirii „Sfântul Dimitrie cel Nou” din Middletown, New York – Înălțarea Domnului – a avut loc și anul acesta, sâmbătă, 31 mai 2025. Pe lângă sărbătoarea hramului, s-a celebrat și Centenarul Patriarhiei Române. Ca de fiecare dată, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nicolae a fost prezent în mijlocul credincioșilor încă din ajunul hramului, la Vecernia Mare Arhierească, continuând în ziua următoare cu săvârșirea Sfintei Liturghii alături de un sobor de 13 preoți și 3 diaconi.

La finalul Sfintei Liturghii, au fost pomeniți ca de fiecare dată și cei adormiți, săvârșindu-se și o slujbă de Parastas. Totodată, au fost pomeniți și eroii români, ziua Înălțării reprezentând și o zi de comemorare a acestora, jertfa lor pentru „libertate, demnitate și unitate” fiind menționată și de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nicolae.

În cuvântul de învățătură, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nicolae ne-a îndemnat

la conștientizarea permanentă a originii noastre:

„Luând trupul nostru uman, Hristos l-a îndreptat înapoi către ceruri, așa cum zice Sfântul Părinte Dumitru Stăniloae. Trupul nostru uman devenise slăbănogit, împovărat de boli, de păcate. Omul avea o comuniune deplină cu Dumnezeu, dar prin păcat a început să privească spre pământ. De aceea, prima lucrare mântuitoare a lui Hristos a fost să ne orienteze cu ochii și cu făptura către cer, să ne slobozească de boală și de păcat. Mai apoi a primit moarte pe Cruce ca să biruie moartea și să ne slobozească de ceea ce era urmarea ultimă a păcatului, moartea. Păcat înseamnă separarea omului de Dumnezeu. Semnul ultim al separării este moartea, separarea sufletului de trup, trupul așezat în mormânt. Hristos ne-a vindecat de moartea trecând prin moarte, astfel liberându-ne de moarte, căci moartea, întâlnindu-L pe Hristos, a fost biruită. În noaptea Sfintelor Paști așa cântăm, «unde-ți este, moarte, puterea ta, unde-ți este, iadule, boldul tău?». Hristos a coborât în iad, căci moartea ținea sufletele celor separați de Dumnezeu, de la Adam până la Hristos. Moartea nu a putut să îl țină pe Hristos, însuși Viața, însuși Dumnezeu și a fost biruită.

Așadar, Hristos ne-a vindecat de moarte, de păcat și prin Înviere ne-a dăruit șansa veșniciei, șansa să fim din nou în comuniune cu Dumnezeu, acea comuniune pe care Adam a pierdut-o. Hristos S-a întors la Dumnezeu-Tatăl cu firea Sa cea umană. Sf. Grigorie Palama spune că S-a înălțat de la cele pământești la cele cerești și la cele de peste ceruri. Iar Sf. Ioan Hrisostom zice că Hristos, Omul-Dumnezeu, S-a înălțat cu firea umană desupra arhanghelilor, serafimilor, heruvimilor până pe tronul Dumnezeirii. Iar un alt Părinte spune că s-au mirat toate oștirile cerești văzând un om ridicându-se de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl. Firea noastră a fost ridicată la cer de către Hristos, de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl. Și Părinții comentează mai departe faptul că prin această Înălțare la cer s-a împlinit lucrarea de mântuire a lumii prin faptul că firea noastră umană a devenit cu totul transparentă pentru lucrarea harului lui Dumnezeu. Sau cum spune Sf. Dumitru Stăniloae, a devenit materie transparentă pentru iubirea infinită a lui Dumnezeu. Firea noastră care până la Hristos a privit spre pământ împovărată de păcate și de neputințe, acum este de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl și se bucură de o transfigurare completă. Ceea ce înseamnă că

scopul întrupării s-a împlinit acum, odată cu înălțarea la cer, când firea noastră a devenit transfigurată.

Scopul omului nu este să fie legat de pământ, ci să se înalțe la cer. Ar trebui ca în această zi de sărbătoare să încercăm să privim cerul. Indiferent de vreme să privim cerul nu doar cu ochii trupești care se minunează de creația lui Dumnezeu, ci și cu ochii duhovnicești ai celor care sperăm să ne înălțăm și noi la cer. Că trecerea noastră de câteva zeci de ani pe acest pământ se va împlini prin înviere și înălțare la cer. Iubiți credincioși, să privim cerul cu această speranță. V-aș îndemna să faceți un experiment: să numărați câte minute priviți spre pământ într-o zi și câte spre cer. Să vedeți că este greu să priviți spre cer pentru că omul este înclinat spre pământ. Iar prin acest exercițiu să înțelegem că nu suntem creați pentru pământ, ci pentru cer. Acest exercițiu trebuie să îl împlinim din viața aceasta pentru că viața viitoare nu este decât o continuare a vieții de pe pământ: fie cu nădejdea în Hristos cel născut și înviat, cu

credința la înălțarea Sa, dar și a noastră; fie refuzând această credință și dorind să privim mai departe către pământ. Este un exercițiu pe care dacă îl facem, ne va încredința ca suntem făcuți pentru cer și nu pentru pământ.”

După cuvântul de învățătură, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nicolae a oferit o diplomă de merit doamnei Consul General Simona Florea, prezentă la hram, pentru tot ajutorul și toată dragostea oferite credincioșilor români din New York. De asemenea, Părintele Stareț Protosinghel Ieremia a mulțumit delegației de părinți de la Mănăstirea Putna sosiți pentru pictarea turlei bisericii, preoților, tuturor ostenitorilor care s-au dovedit indispensabili fiecare în parte, dar și credincioșilor care au participat în număr mare, în ciuda vremii mai puțin prietenoase. Bucuria hramului a continuat în mod obișnuit cu o agapă frățească și un program artistic unde au fost invitați toți cei prezenți. Slavă lui Dumnezeu pentru toate!

"Paschal Light in the Andes and the Caribbean" – Missionary Visit of Vicar Fr. Daniel Ene to Ecuador and Colombia

Fr. ESTEBAN DÍAZ

Between **April 24 and May 8, 2025**, with the blessing of His Eminence Metropolitan Nicolae, Romanian Orthodox Metropolitan of the Americas, Vicar Fr. Daniel Ene undertook a missionary visit to Latin America, serving the Romanian Orthodox communities in Ecuador and Colombia. This pastoral journey, under the sign of the joy of the Lord's

Resurrection, was an occasion to strengthen spiritual bonds and consolidate the canonical presence of the Romanian Orthodox Church in this part of the world.

Thomas Sunday in Quito – Living Faith in the Heart of the Andes

In **Quito**, the capital of Ecuador, Fr. Daniel

celebrated the **Divine Liturgy on Thomas Sunday** at the San Charbel Church, together with the faithful of the Romanian Orthodox Mission "Saint Hierarch Joseph of Partoş". The community includes Romanians, Antiochian and Palestinian Orthodox faithful, as well as numerous Ecuadorian converts—a powerful testimony to authentic missionary work and the open hearts drawn to Orthodoxy.

A particularly meaningful moment was the charitable project "**Alimentos de Amor**", organized on April 26 in a very poor neighborhood in the southern part of the city. Over 100 hot meals were distributed to people in need, reaffirming the Church's vocation to be near those who are suffering or marginalized.

During his time in Quito, Fr. Daniel also discussed the community's plans to find a permanent location to establish an Orthodox church. Additionally, in the context of strengthening relations with local authorities, conversations were held regarding the upcoming visit of **Her Excellency Mrs. Camelia Ion Radu**, Romanian Ambassador to Peru, Ecuador, and Bolivia, scheduled for **May 23–28**.

A great reason for thanksgiving is the fact that the **Romanian Orthodox Church in Ecuador now has legal recognition and is the only canonical Orthodox church officially recognized by the Ecuadorian state**. This status reflects the seriousness of our presence in Ecuador and offers encouragement for future steps.

Official Meetings in Bogotá – Ecumenical Dialogue and Mission Support

From **April 30 to May 1**, Fr. Daniel Ene had a series of official meetings in Bogotá, the capital of Colombia. At the Romanian Embassy, he met with **His Excellency Mr. Manuel Pleşa**, Romanian Ambassador to Colombia, as well as members of the diplomatic staff.

Together with the ambassador, Fr. Daniel held important meetings with:

◆ **His Excellency Archbishop Paolo Rudelli**, the Apostolic Nuncio to Colombia;

◆ **Fr. Carlos Guillermo Arias Jiménez**, Director of the Episcopal Commission for the Promotion of Christian Unity and Interreligious Dialogue of the Colombian Bishops' Conference.

Discussions focused on the development of interchurch relations between the Romanian Orthodox Church and the Roman Catholic Church, as well as support in identifying a suitable space for celebrating the Divine Liturgy in Barranquilla, where the Orthodox community is currently in a transition phase.

Fr. Daniel also held phone conversations with **Fr. Fadi Abou Chebel**, recently appointed Maronite Exarch for Colombia, Peru, and Ecuador, and with **His Grace Bishop Edgar Jesús Mejía Orozco**, Auxiliary Bishop of Barranquilla, to discuss future collaboration. Preliminary contact was also made regarding a potential meeting with Mr. Alejandro Char Chaljub, Mayor of Barranquilla.

Barranquilla – Feast of Saint John the Wallachian and a New Chapter for the Community

Following the meetings in Bogotá, Fr. Daniel traveled to Barranquilla, where he participated in the early celebration of the feast day of the Romanian Orthodox Mission "Saint John the Wallachian". On **Saturday, May 3**, he met with the Parish Council,

followed by the celebration of Vespers, and on Sunday, May 4, Fr. Daniel **co-celebrated the Divine Liturgy with Fr. Esteban Díaz**, the parish priest, in the space that has served the Orthodox community for many years.

This marked the final Divine Liturgy in the former location, which is unfortunately no longer available. Beginning that Sunday, the community has been worshiping in a temporary location in Puerto Colombia, east of Barranquilla.

On May 2, the community in Barranquilla also organized their own edition of **"Alimentos de Amor"**, offering support to those in need and demonstrating the same charitable spirit in the name of the Gospel.

Looking Toward a Strong and Rooted Future

Fr. Daniel Ene's missionary visit to Ecuador and Colombia strengthened pastoral bonds, encouraged local communities, and opened concrete paths for

the development of a stable and lasting Orthodox presence in Latin America. We prayerfully hope that both the Quito and Barranquilla communities will soon have their own permanent churches, following the example of the already established parishes in Caracas, Venezuela (the wooden Maramureș-style church dedicated to the Dormition of the Mother of God) and in Concepción, Chile (dedicated to Saint Silouan the Athonite).

These visits—alongside those planned in the coming weeks—are also preparing the first archpastoral visit of His Eminence Metropolitan Nicolae to Colombia, Chile, and Ecuador, which is scheduled for September 2025. This historic visit will strengthen the mission and mark a new beginning for the presence of the Romanian Orthodox Church in Latin America.

At the End of the World, in the True Faith: The Witness of Orthodoxy and the First Ecumenical Council of Nicaea in the World's Southernmost Orthodox Church – St. Silouan Romanian Orthodox Church, Concepción, Chile

Fr. DANIEL ENE

Between June 13–18, 2025, following the pastoral visit to Lima, Peru (June 11–13), Father Daniel Ene, Episcopal Vicar of the Romanian Orthodox Metropolis of the Two Americas, visited Chile and the Romanian Orthodox Parish of St. Silouan the Athonite in Concepción. This presence strengthened the spiritual bonds between clergy and faithful, between the Romanian Orthodox community and Latin American brothers and sisters who find themselves in the True Faith.

Saturday, June 14 – Commemoration of the 1700th Anniversary of the First Ecumenical Council of Nicaea

Saturday was marked by a solemn and celebratory event: the Commemorative Act of the 1700th Anniversary of the First Ecumenical Council of Nicaea (325–2025). The event, organized in collaboration with the **Oficina Nacional de Asuntos Religiosos (ONAR) – Biobío Region**, took place at the parish church in Chiguayante–Concepción and brought together Orthodox faithful, guests from other Christian denominations, local authorities, and university professors.

Dr. Elizabeth Salazar-Sanzana, director of ONAR for the Biobío region, honored the gathering with her presence. The local host, Father Alex Aedo Vilugrón, parish priest, warmly welcomed all attendees and supported the event's organization with care.

Three high-level presentations were delivered during the symposium, each highlighting the historical, theological, and dogmatic significance of the First Ecumenical Council from different perspectives:

◆ **Pablo Sepúlveda López**, a graduate in History from the Universidad de Chile and currently pursuing a Master's in Humanistic Studies, presented on **"The Historical Context of the Council of Nicaea."** He is currently writing a thesis on the spiritual dimension of sorrow in the teachings of Evagrius Ponticus and John Cassian, two fourth-century monks. His work reflects deep patristic sensitivity and a genuine affinity with the spirit of the ancient Church.

◆ **Isaac Giordano Saavedra Sánchez**, a biochemist trained at the Universidad de Concepción and iconographer of the St. Silouan parish, presented on **"Theological Aspects of the Council of Nicaea."** His presentation focused on the divine nature of the Son, the importance of the term *homousios*, and the condemnation of Arianism.

◆ **Dr. Arturo Bravo**, a renowned theologian, holds a Doctorate in Biblical Theology from Eberhard-Karls-Universität Tübingen, Germany, and has been a professor since 2005 at the Faculty of Theological and Philosophical Studies at the Catholic University of the Most Holy Conception (UCSC). He offered a scholarly

reflection on the document issued by the International Theological Commission of the Holy See, entitled **"Jesus Christ, Son of God, Savior. 1700 Years from the Ecumenical Council of Nicaea,"** analyzing its content in light of Orthodox resonance and convergence.

The evening was moderated by **Mr. Juan Pablo Burgos**, who guided the discussions and presentations with elegance and clarity.

At the conclusion of the session, Father Daniel Ene offered a heartfelt address, expressing his gratitude for the efforts of the young researchers and the intellectual and spiritual openness cultivated by the symposium. He emphasized that the Council of Nicaea remains a cornerstone of the Orthodox faith, a timeless call to bear clear witness to the divinity of Christ in a contemporary world in search of truth.

Later that day, during a **Parish Council meeting**, preparations were discussed for the consecration of the church, scheduled for Sunday, September 21, 2025, as part of the **first official visit to Colombia, Chile, and Ecuador of His Eminence Metropolitan Nicolae**, Romanian Orthodox Metropolitan of the Two Americas (September 15–26, 2025). On this occasion, the desire was also expressed to invite His Eminence Archbishop Calinic of Argeş and Muscel, or his appointed

representative, to take part in the consecration. The request is deeply symbolic, as this church in Concepción is the first Orthodox church in Latin America to be placed under the protection of Saint Philothea of Argeş.

Sunday, June 15 – Sunday of All Saints

Despite torrential rains and strong winds, the faithful gathered lovingly in the parish church in Chiguayante to participate in the Divine Liturgy, celebrated by Father Daniel Ene together with parish priest Father Alex Aedo. The responses were offered by the parish choir, and the service was broadcast live to include those from other regions and countries in prayer and fellowship.

A deeply moving moment occurred during the offering of an **icon of Saint Philothea of Argeş**, brought as a gift by Father Daniel from Romania to the parish. This icon, rich in spiritual and symbolic value, was solemnly placed in the church. By decision of the General Parish Assembly, **Saint Philothea was proclaimed as the second patroness of the church**, alongside Saint Silouan the Athonite.

In his homily, Father Daniel emphasized that the Sunday of All Saints is not only a celebration of canonized saints, but a living invitation for each of us to become salt and light in the world, following the witness of the

Saints and the sacrificial love of Saint Philothea. Her pure and holy life remains an inspiration for young people, families, and the entire community.

This visit was a sign of God's blessing and a strengthening of the Orthodox missionary witness in South America. Through

communion, teaching, and prayer, the parish of St. Silouan the Athonite in Concepción bears powerful testimony that Orthodoxy is alive, beautiful, and fruitful, even in the most remote corners of the world.

Glory be to God for all things!

Vizită pastorală a IPS Mitropolit Nicolae de Hramul Sfântului Mare Mucenic Gheorghe la Biserica Ortodoxă Română din Las Vegas

MIHAELA GLIGA

Hristos a înviat!

Trei decenii de existență și Hramul Bisericii Ortodoxe Române din Las Vegas au fost cele două prilejuri memorabile care au înnobilit ziua de duminică, 27 aprilie 2025, prin vizita pastorală a Înaltpreasfințitului Părinte Nicolae, Mitropolitul Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi, venit special de la Chicago pentru a binecuvânta această aniversare istorică, și prin prezența Excelenței Sale, Ambasadorul României la Washington, Andrei Muraru.

Sâmbătă, 26 aprilie 2025, enoriașii au întâmpinat pe Înaltpreasfințitul Nicolae cu pâine și sare, gest de cinstire și bun venit, iar mai apoi a fost săvârșită slujba Vecerniei. A urmat ședința de Consiliu Parohial prezidată de IPS Nicolae, pentru ca în ziua următoare evenimentul să capete pe lângă încărcătura spirituală și starea solemnă de apreciere și

recunoștință, alături de buna dispoziție.

Astfel, în **Duminica a 2-a după Învierea Domnului, Duminica Sf. Apostol Toma**, comunitatea ortodoxă română din Las Vegas a trăit un moment de înaltă sărbătoare, marcând atât cei **30 de ani de existență a Bisericii Ortodoxe Române din Las Vegas**, unica biserică ortodoxă română din statul Nevada, precum și **hramul Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, Purtătorul de Biruință**.

În predica de la slujba Vecerniei, IPS Nicolae a făcut o incursiune prin Săptămâna Luminată marcând că în ziua de **vineri, 25 aprilie 2025**, au fost mai multe sărbători și comemorări importante:

Izvorul Tămăduirii – sărbătoare creștin-ortodoxă dedicată Maicii Domnului, o zi specială pentru binecuvântarea apelor, cu slujbe de sfințire a izvoarelor.

Icoana Maicii Domnului siriaca de la Mănăstirea Ghighiu.

Sfântul Marcu – evanghelistul, autorul Evangheliei după Marcu.

Sfântul Vasile de la Poiana Mărului – un mare duhovnic și isihast român din secolul XVIII.

140 de ani de la Autocefalie – În 2025 se împlinesc 140 de ani de când Biserica Ortodoxă Română a fost recunoscută autocefală (în 1885).

La predica de la Sf. Liturghie de duminică, IPS Părinte Nicolae a vorbit despre experiența Sf. Apostol Toma:

Sf. Apostol Toma a vrut și el să aibă experiența Apostolilor, nu putea să creadă că Hristos s-a ridicat din mormânt. Noi astăzi credem tocmai în baza mărturisirii acestor Apostoli și a celorlalți care L-au întâlnit pe Hristos cel Înviat. Dar credința lui Toma nu s-a manifestat în urma atingerii cu mâna, cu simțurile sale a trupului lui Hristos, ci în urma întâlnirii cu Hristos cel Înviat. Credința noastră nu se referă la a pipăi, a avea o dovadă materială, la a ne lămuri toate

simțurile că Hristos s-a ridicat din mormânt, ci credința noastră este întemeiată pe mărturia lor, a celor care l-au întâlnit pe Hristos, și pe cuvintele Mântuitorului Însuși: "Pentru că M-ai văzut, ai crezut. Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut", noi toți care nu L-am întâlnit pe Hristos cel Înviat acum 2000 de ani. Se împlinesc în credința în Hristos cel Înviat cuvintele Sf. Apostol Petru: „Pe Iisus Hristos îl iubiți, deși nu L-ați văzut niciodată. Credeți în El, deși acum nu-L vedeți. Și crezând, vă bucurați cu bucurie negrăită și preaslăvită, dobândind ca răsplată a credinței voastre, mântuirea sufletelor” (I Petru 1, 8-9).

În semn de prețuire și binecuvântare, la finalul slujbei, Înaltpreasfințitul Părinte Nicolae a dăruit parohiei o icoană înfățișându-i pe cei doi sfinți ocrotitori ai Bisericii noastre: Sfântul Mare Mucenic Gheorghe și Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou. Gestul a subliniat atât recunoștința față de activitatea pastorală a părintelui paroh Mihai Bălan, cât și importanța protecției sfinților în viața comunității.

După oficierea Sfintei Liturghii, atmosfera

de sărbătoare a fost completată de masa de hram sponsorizată de doamna Lia Roberts, Consulul General Onorific al României la Las Vegas și președinte al Consiliului Parohial al Bisericii, prilej cu care îi mulțumim pentru generozitate și implicare filantropică neobosită. A avut loc o ceremonie emoționantă de înmânare de diplome de recunoștință și distincții care vor rămâne mărturie a drumului parcurs împreună — de la începuturi modeste la un lăcaș de suflet care continuă să ocrotească generații întregi. Printre oaspeții speciali, lideri respectați și personalități marcante a metropolei Las Vegas s-au numărat:

◆ Dl. Stavros Anthony - Locotenent-guvernator al Statului Nevada.

◆ Dl. Brian Knudsen - Membru al Consiliului și Primar interimar al orașului Las Vegas.

◆ Dna. Judecătoare Shannon Nordstrom.

◆ Dna. Sonia Joya - Reprezentant regional al Guvernatorului statului Nevada, Joe Lombardo.

◆ Dna. Angelica Hernandez - Reprezentanta a membrii Congresului, Susie Lee.

◆ Dna. Geri Schroeder - șefa de cabinet a Primarului orașului Las Vegas, Shelley Berkeley.

◆ Excelența Sa Joe Campos - Consul Onorific al Republicii Coreea de Sud și Decan al Corpului Consular din Nevada.

◆ Excelența Sa Kathleen Blakely - Consul Onorific al Japoniei.

◆ Excelența Sa Andy Armenian - Consul Onorific al Republicii Armenia.

◆ Joe Cortez, arbitru de renume mondial, introdus în Hall of Fame (Galeria Celebrităților).

De asemenea, am fost onorați de prezența distinșilor medici Dr. Jacobs, Dr. Shaffak, Dr. Brookman, Dr. Fleming, Dr. Brescan.

Evenimentul festiv a continuat cu un program artistic de înaltă ținută prin momentele prezentate de Valeria – profesor la UNLV (pian), Mike Leonetti (artist de divertisment), Shelly & Wesley (artiști de divertisment și compozitori profesioniști) și grupul de dans popular CIULEANDRA. Totodată, copiii Școlii Duminicale au pregătit un mic program de recitări de poezii:

◆ Alex și Andreas - poezia “De Paști” de George Coșbuc

◆ Gabi și Madeleine - “Vine, vine primăvara” - cântec

◆ Luke și Sophia - poezia “Somnoroase păsărele” de Mihai Eminescu

◆ Annabelle - pian

În timp ce am sărbătorit prin rugăciune, muzică și comuniune, ne-am reamintit că adevărata forță a unei biserici se reflectă în iubirea și unitatea poporului său — și că, având sprijinul unor prieteni și aliați atât de deosebiți și din comunitatea americană, viitorul strălucește mai luminos ca niciodată. Părintele Paroh Mihai a transmis un mesaj de mulțumire tuturor membrilor Consiliului Parohial și tuturor celor care, cu inimă curată și cu jertfelnicie, au contribuit la organizarea acestui moment aniversar deosebit — 30 de ani de existență a parohiei noastre.

Și mai cu seamă, în aceste zile sfinte, să ne întărim credința asemenea Sf. Toma, să ne adăpăm din Izvorul Vieții și să fim recunoscători pentru că am putut fi martorii unei zile memorabile și că am primit încă o dată binecuvântarea Cărmuitorului Bisericii Ortodoxe Române a celor două Americi, IPS Mitropolit Nicolae.

ROYA Spring Retreat 2025 East Coast

THEODOR CHIRNOAGA & ANA MARIA

In the foothills of New York State's Appalachian Mountains at St. Dumitru Monastery and the mature verdure of late spring, another successful ROYA youth retreat has convened and come to a close this past Memorial Day weekend. This year, the 25 returning and 15 new attendees to the annual spring event were welcomed for the first time by the new addition of the property's iconic and imposing wooden Maramuresean gate. Our largest youth gathering yet hosted on monastery grounds included a variety of Orthodox church services, a sober religious discussion, lively recreation and fellowship, and off-grounds tourism bringing together campers from ages 16 to 29 and locations as far flung as California and Eastern Canada and as local as the surrounding New York and New Jersey.

On the occasion of the Holy Synod of Romanian Orthodox Church's approval of the canonization of the 16 new saints last year, this retreat's theme and topic for lecture and discussion was The Saints of the Prisons.

The first attendees arrived Friday evening through Vespers and by the time the day's final few trickled in, dinner was a scene of distant friends reuniting and new acquaintanceships forming. With the monastery dorms at-capacity with campers, an off-grounds house was rented for the rest and served as a venue for the group's introductions and icebreakers. Speed-friending and a round of "Brașoveanca" closed the night's activities.

Saturday opened with Divine Liturgy before a dismissal for a day trip to Manhattan, where the larger group split up to tour the

city. Aside from the popular attractions of Times Square, Wall Street, Fifth Avenue, Rockefeller Center, and Central Park, we visited the St Nicholas Greek Orthodox Church and National Shrine at the World Trade Center, built at the location of the church of the same name destroyed in the 9/11 catastrophe. A seemingly windowless monument of white marble no more than four stories tall, it sits in stark contrast to the dark steel and glass structures neighboring it in the financial capital of the world. A graceful greeting from the church attendant of "Hristos Anesti!" with a gift of an icon for each attendee and a few moments to contemplate and marvel at the bright Byzantine iconography was a welcome reprieve and sanctuary before reentering the streets to meet for a group lunch of some famous New York pizza and further sightseeing until sunset. Back at the monastery, a late dinner wore off the adrenaline of a whole day's walking through some of the most famous urban sites in the world and an unforgettable bonding experience for those travelling together.

Sunday served as the peak day for focusing on our spiritual mission and our contemplative re-grounding as Romanians and Orthodox Christians. There was not a more fitting way to close off the Paschal Season than being unified in a spirit of righteous anticipation and zeal. Father Abbott Ieremia held a spiritually edifying sermon in theme with the Sunday of the Blind Man. The simplicity of the blind man was an unexpected lesson for us youth, for as was pointed out, God reveals Himself only to a sincere heart whose faith needs not a rational list of answers and evidence. Thus, the greatest advice we gathered from this sermon is our need to focus on multiplying the Grace already present in our lives rather than demanding that which is beyond us. Youth's thirst for knowledge is indeed

admirable so long as the mind is not exalted above the heart. Otherwise, one becomes akin to the Pharisees from this Sunday's Gospel who were able to accept the healing but not the Healer as a result of their rational inclinations. The gift of "seeing God", as read in the Beatitudes (Matthew 5:8), cannot permeate through our endless list of questions, just as the Pharisees' interminable "why's" and "how's" blinded them from perceiving Jesus Christ as the Light of the World (John 9:5). It behooves us youth and all Orthodox Christians to heed the sincerity and pure simplicity of the blind man, faithfully acclaiming with open hearts, "I believe, Lord" (John 9:38).

After Sunday brunch and a few hours of recreation for pick-up soccer and volleyball, we continued the day with a discussion of our retreat's theme: the Saints of the Prisons. Father Heiromonk Iacob delivered a presentation on notable representatives of the religiously and politically incarcerated, following a historical timeline and contextualization of Romania under the yoke of communism. The presentation opened with a run-down of major chronological events beginning from World War II (1939-1945) and ending with the fall of communism and the beginning of the post-communist revolution in 1989. The prisons of Aiud, Pitesti, Targu Ocna, the Danube-Black Sea Canal were introduced among others as true "Golgothas" where the incarcerated innocents struggled martyrically in the first and second peaks of religious persecutions—proof to us that communism was primarily a spiritual attack above anything else (followed by the better-known political calamities). Fr. Iacob continued with specific examples of contemporary Romanian saints from the communist prisons, canonized and non-canonized alike. Among them were Valeriu Gafencu, Fr. Gherasim Iscu, Ioan Ianolide, Fr. Arsenie Papacioc, Fr. Sofian Boghiu, and Fr.

Ilie Lacatusu. We learned about how our saints of the prisons were deprived of basic necessities under subhuman conditions, beaten mercilessly and pressed to denounce everything they held dear. Some were tempted to blaspheme God, while others were led to insanity. We learned that even under the strictest supervision, these prisoners prayed, confessed, composed, and communicated through morse code tapped through the prison walls or knotted on loose threads. We learned how Divine Liturgy was conducted in secret at risk of severe punishment, with Holy Communion being prepared in the dark on the priest's chest for lack of an altar and sewn into the lining of their clothing for smuggling through the guards and "securitate" to the prison faithful. The depth of the prisoners' physical and psychological tortures could only be glimpsed in description, but the most remarkable and touching reality is that many of those imprisoned were University students of our own age with ambitions and visions similar to our own. For us youth, the focused study of Romanian Orthodoxy at its most threatened and within our parents' lifetimes served as a poignant perspective-shift for our own faith practice and a reminder of those whose shoulders we stand upon. If we would be able to gain a fraction of their spiritual nobility, then perhaps we too will be able to confess Christ in the times to come. To provide more detail than an afternoon presentation could allow, we were each given a copy of officially compiled testimonies about Valeriu Gafencu in the book "The Saint of the Prisons". After the night's dinner, a campfire and private discussions at the rented house ended the day.

Monday, the final day of the retreat, the youth drove an hour to Pennsylvania's St Tikhon of Zadonsk Monastery for its annual Memorial Day pilgrimage. Visiting was the wonderworking and myrrh-streaming

Hawaiian Iveron Icon of the Theotokos, which we took the opportunity to venerate and of which we received a miniature paper copy from its caretaker. As the oldest Orthodox monastery in North America, St Tikhon Monastery is a living museum and home to an extensive property it is a joy to wander through. The museum proper is home to a significant and well-curated collection of items historical to Orthodox Christianity in North America and saints' relics. Finally, after a spontaneously-organized lunch in nearby Scranton to make the time together last just a little bit longer and some heartfelt exchanges and promises to visit each other, it was time for the campers to part their separate ways and bring the retreat to a close.

Lifelong friendships have been formed at these events and no doubt will continue to for many more years. Youth retreats have been held on the very same property for the first time nearly twenty years ago before ROYA was ever organized, and with a much more local attendance. It is exciting to see a new crop of attendees coming from such a diversity of locales to expand into an even greater cross-continental and international membership. It is testament to the quality of these attendees and their hunger for camaraderie of their kind in faith and ethnicity that we have such a high rate of return and so many are willing to travel hundreds of miles to participate in a few days' event. We invite readers in our age range to join us and those beyond to refer their children and the children of their friends for future retreats. ROYA owes a debt of gratitude to the monastery and its monastics who so graciously shared their home with us. We likewise thank the volunteers, without whom our tightly-packed schedule and planned activities would not have been possible.

Glory to God for all things!

Memorial Day Weekend ROYA Retreat Midwest

This Memorial Day weekend, from Saturday to Monday, May 24-26, 2025, ROYA youth gathered at the Protection of the Mother of God Orthodox Monastery in Allegan, Michigan, for a beautiful and faith-filled retreat led by Father Paisie. It was a special time that brought us closer to God and to one another. On Saturday afternoon, we were blessed by the presence of His Eminence

Metropolitan Nicholas, Archbishop of the Romanian Orthodox Archdiocese of the United States of America and Metropolitan of the Americas, who joined us for the Akathist to St. Catherine, ROYA's patron saint. Earlier that day, we visited Holland, Michigan, where we explored the town, walked around, and shared a meal. It was a wonderful way to begin the weekend, growing in both fellowship and faith.

Sunday began with Divine Liturgy served by HE Metropolitan Nicolae and Hieromonk Paisie. **Metropolitan Nicolae offered the**

sermon on the 6th Sunday after Pascha's Gospel:

"The miracle in today's Gospel is a sign among others that shows Christ having the power of God to heal, but also that he came to bring light. He brought light to the physical eyes of this man blind from birth so that the works of God could be shown in him, as he answers the disciples' question about who sinned. Christ wants to answer those who believed that sins are passed on from parents to children. He makes clay from the ground, anoints his eyes with clay and then commands him to go to the pool of Siloam, which means *sent*, says St. John the Evangelist, and once he washes his eyes, **he gains his sight, he does not regain it, because he never had it**, he was blind from birth. The fulfillment of the miracle of the clay brings us to the creation of man from the earth (Genesis 2:7), which confirms that this miracle is a sign, namely God the Creator fulfills what was imperfect in His creation,

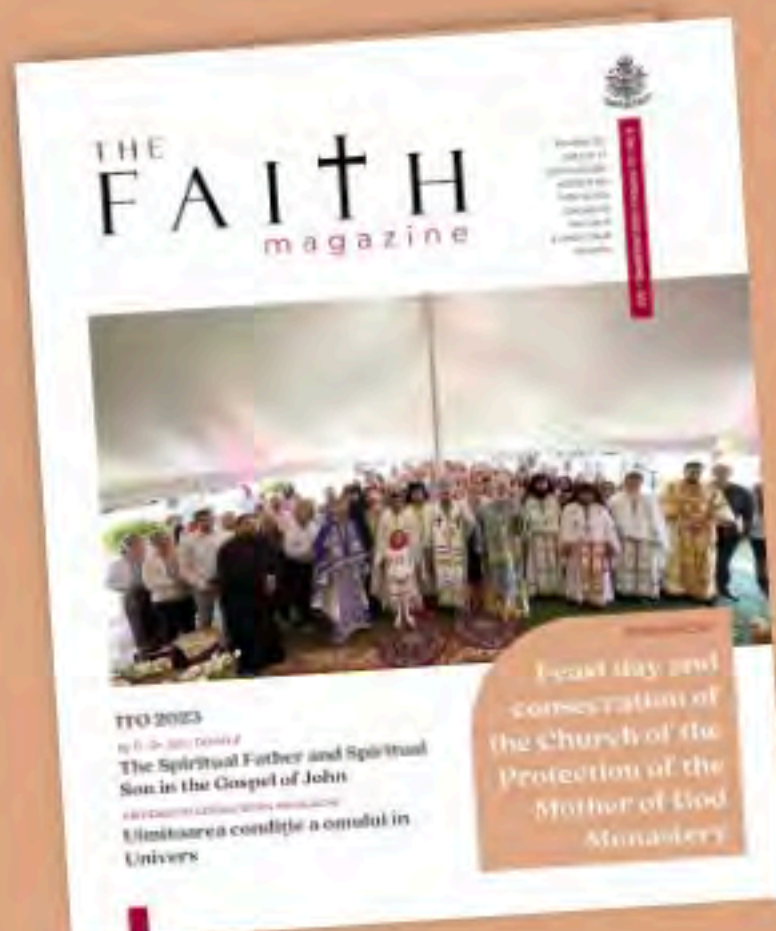
sight. What follows is the discovery of the significance of this miracle, the fact that the man blind from birth has acquired his physical sight, but **he has also acquired his spiritual sight, for he understands and confesses that the One who could grant him sight can only be God who has the power to correct and heal.**"

In the afternoon, we went to South Haven for kayaking and a beach day. That evening, one of our ROYA members hosted us for a barbecue dinner at their home. We ended the night watching *7 Cuvinte*, a powerful Romanian Orthodox film about faith under communism, followed by a deep spiritual discussion. We closed the evening around a bonfire, sharing reflections and enjoying each other's company.

On Monday, we began the day with morning prayers at the monastery, creating an intimate and reverent atmosphere as each youth took turns reading. We also celebrated a ROYA member's together and cherishing the joy of community. What a true blessing it was to spend the weekend surrounded by so many wonderful young people, united in our Orthodox faith, growing spiritually, and building lasting friendships.

THE FAITH magazine

Romanian Orthodoxy in America

**YES! I want to subscribe to Credința / The Faith Magazine.
One year subscription (4 issues) — \$ 10 USD / 15 CAD**

**YES! Please send me the 2023 The Faith Almanac
(Almanahul Credința) — \$ 10 USD / 12 CAD**

Make checks payable and mail to:

Vă rugăm să trimiteți comanda pe numele și adresa Arhiepiscopiei:

Romanian Orthodox Metropolia of the Americas

5410 North Newland Avenue • Chicago IL 60656-2026 • USA

Name:

Address:

City:

State:

Zip:

Country:

Phone:
